

**DAUGAVPILS PILSĒTAS BĒRNU UN JAUNIEŠU CENTRS
“JAUNĪBA”**

Intelektuālās spēles elementi šaha nodarbībās

Metodiskā izstrādne

Metodiskās izstrādnes autors:
Interesešu izglītības skolotājs
Jurijs Jemeljanovs

Daugavpils

2022

Anotācija

Metodiskās izstrādes nosaukums: “Intelektuālās spēles elementi šaha nodarbībās”

Metodiskās izstrādes autors: Jurijs Jemeljanovs

Interesu izglītības programma: “Šahs”

Mērķauditorija: bērni 7 – 16 gadu vecumā

Mērķis: Ieviest intelektuālās spēles elementus šaha nodarbībās šaha iemaņu pilnveidošanai.

Uzdevumi:

1. Iemācīt bērniem atrast labākos gājienus dažādās pozīcijās.
2. Attīstīt bērnu loģisko domāšanu, spēju analizēt situāciju, spēju koncentrēties.
3. Izmantot dažādas darba formas erudīcijas un atmiņas attīstībai.

Spēlējot šahu, bērni mācās patstāvīgi domāt un pieņemt lēmumus. Pat visvienkāršākie lēmumi (piemēram, ar kuru figūru izdarīt gājienu), kas var radīt ne tik lielus zaudējumus (pats sliktākais ir zaudējums spēlē), māca bērniem būt patstāvīgiem un atbildīgiem.

Šaha nodarbību laikā bērns mācās koncentrēt uzmanību vienam procesam, attīstītās neatlaidība, veidojas psihisko procesu, piemēram, uzmanības un atmiņas, tīšums. Spēles apstākļos bērni labāk koncentrējas un vairāk iegaumē. Spēļu pieredze ļauj ņemt vērā citu cilvēku viedokli, paredzēt viņu turpmāko uzvedību un, balstoties uz to, veidot savu personīgo uzvedību. Šaha spēle organizē bērna jūtas, viņa tikumiskās īpašības, audzina raksturu un gribasspēku. Vēlme uzvarēt liek bērnam nopietnāk mācīties, un jebkura kļūda vai sakāve – tā ir tikai jaunā attīstības iespēja.

Metodiskajā izstrādē tiek piedāvāts nodarbības variants “Spēja atrast visspēcīgākos gājienus dažādās pozīcijās” izvēlētā vecuma mērķauditorijai, apvienojot ar cita intelektuālās spēles veida izmantošanu. Citu intelektuālo spēļu veidu izmantošana pozitīvi ietekmē šaha prasmju un iemaņu attīstību.

Saturs

Ievads.....	4
Nodarbības konspekts.....	6
Secinājumi.....	8
Literatūras saraksts.....	9
Pielikumi.....	10

Ievads

Spēle ir viens no galvenajiem bērnu darbības veidiem. Jebkurā vecumā tas ir nepieciešams nosacījums bērna vispusīgai attīstībai un viens no galvenajiem viņa audzināšanas un mācību līdzekļiem. Intelektuālās spēles ir svarīgs un nepieciešams elements audzēkņa attīstībā, kuru mērķis ir veidot un uzlabot erudīciju, zināšanas, disciplīnu, neatlaidību un atbildību.

Šaha spēle sevī apvieno visus pretrunīgos jēdzienus: tā ir sensena, taču vienmēr jauna; tā ietver mehāniskus gājienus, taču darbojas vienīgi ar izvēles palīdzību; tā ir ierobežota ģeometriskā telpā, taču bezgalīga kombināciju skaita ziņā. Šahs asina prātu, uzmundrina garu. Tā vienkāršos noteikumus var iemācīties bērni, šis nemainīgi ierobežotais kvadrāts arī rada īpašus, ne ar ko nesalīdzināmus meistaros – sevišķus ģēnijus, kuriem gaišredzība, pacietība un meistarība piemīt ne mazāk kā matemātiķiem, dzejniekiem, komponistiem, tikai citā apvienojumā un ar citu ievirzi.

Tēmas aktualitāte

- Šahs attīsta atmiņu, loģisko domāšanu, telpisko iztēli, attīsta neatlaidību, cītību, uzmanīgumu, mērķtiecību. Bērns mācās izdarīt loģiskus secinājumus – domāt patstāvīgi.
- Šahs bērnam attīsta spēju pieņemt lēmumus nenoteiktības apstākļos un būt par tiem atbildīgam, tātad attīsta arī patstāvību. Tikpat svarīga ir prasme ilgstoši koncentrēties vienam darbības veidam.
- Šahs māca pareizi attiekties pret neveiksmēm un kļūdām - analizēt neveiksmju cēloņus, izdarīt secinājumus un pielietot tos nākotnē. Attīstās ne tikai intelekts, bet arī atjautība un radošās spējas.
- Šahs māca domāt sistēmiski un stratēģiski, attīsta spēju analizēt, un pats galvenais - bērni mācās izveidot iekšējo darbību plānu (darboties prātā). Šī iemaņa ir galvenā domāšanas attīstībā kopumā, un tieši ar intelektuālu spēļu, jo īpaši – ar šaha palīdzību – to ir visvieglāk attīstīt.

Šaha funkcijas bērnu attīstībā

- Izzinošā. Spēlējot šahu, bērns iemācīsies domāt, loģiski spriest, plānot savas darbības, paredzēt pretinieka reakciju, salīdzināt. Bērns uzzina daudz jauna un interesanta. Turklāt spēle veicina fantāzijas un radošo spēju attīstību.
- Audzinošā. Atnākot uz skolu, daudzi bērni nevar nosēdēt uz vietas un koncentrēties stundām. Savukārt šahs attīsta paškontroli, pacietību, nosvērtību un uzmanību. Bērni mācās patstāvīgi pieņemt lēmumus un mierīgāk attiekties pret neveiksmēm.

Ko šaha spēle dod bērnam?

Pirmkārt, spēlējot šahu, bērni mācās patstāvīgi domāt un pieņemt lēmumus. Pat visvienkāršākie lēmumi (piemēram, ar kuru figūru izdarīt gājienu), kas var radīt ne tik lielus zaudējumus (pats sliktākais ir zaudējums spēlē), māca bērniem būt neatkarīgiem un atbildīgiem. Šaha nodarbību laikā bērns mācās koncentrēt uzmanību vienam procesam, attīstīt neatlaidību, veidojas psihisko procesu, piemēram, uzmanības un atmiņas, tīšums. Spēles apstākļos bērni labāk koncentrējas un vairāk iegaumē. Spēļu pieredze ļauj ņemt vērā citu cilvēku viedokli, paredzēt viņu turpmāko uzvedību un, balstoties uz to, veidot savu personīgo uzvedību.

Šaha spēle organizē bērna jūtas, viņa tikumiskās īpašības, audzina raksturu un gribasspēku. Vēlme uzvarēt liek bērnam nopietnāk mācīties, un jebkura kļūda vai sakāve ir tikai jaunā attīstības iespēja.

Kāpēc ir nozīmīgi izmantot intelektuālās spēles kopā ar šaha spēli un kas tām ir kopīgs?

Mūsdienu zinātnieki ir pārliecināti, ka intelektuālās spēles trenē atmiņu, attīsta domāšanu utt. Tieši šāda aktivitāte, darbība ir īpaši noderīga skolēniem, jo bērniem, kuri aizraujas ar intelektuālajām spēlēm, ir vairākas priekšrocības:

1. Prasme strādāt komandā. Daudzas intelektuālās spēles ir komandu sacensības. Spēlētājiem jāiemācās sadzirdēt un saprast vienam otru, lai atrastu pareizo atbildi un iegūtu kārotos punktus.
2. Prasme domāt loģiski. Ne vienmēr ir iespējams uzreiz atrast pareizo atbildi, dažreiz spēlētāji veido garu secinājumu ķēdi, lai nonāktu pie vienas versijas.
3. Plašs redzesloks. Spēlētāji pastāvīgi papildina zināšanas, balstoties uz savām interesēm.
4. Prasme ātri atrast pareizo risinājumu. Atbildes atrašanai tiek dots ierobežots laiks, tāpēc spēlētājiem ir jāatrod pareizais risinājums pēc iespējas ātrāk.
5. Attīstītas komunikatīvās spējas. Intelektuālās spēles paredz pastāvīgu saziņu starp dažādu komandu spēlētājiem.

Tās ir tikai dažas no tām pozitīvajām īpašībām, kuras var attīstīt, spēlējot intelektuālās spēles. Pirmkārt, intelektuālo spēļu galvenā priekšrocība ir prieks, azarts un interese par jaunām zināšanām.

Ņemot vērā tēmas aktualitāti, ir izstrādāta un novadīta nodarbība Daugavpils pilsētas Bērnu un jauniešu centra „Jaunība” pulciņā “Šahs”.

Nodarbības konspekts

Nodarbības tēma: “Spēja atrast visspēcīgākos gājienus dažādās pozīcijās”.

Nodarbības veids: mācību nodarbība ar intelektuālās spēles elementu ieviešanu.

Mērķis: ieviest intelektuālās spēles elementus bērnu šaha iemaņu pilnveidošanai.

Stundas uzdevumi:

1. Iemācīt bērniem atrast labākos gājienus dažādās pozīcijās.
2. Attīstīt bērnu loģisko domāšanu, spēju analizēt situāciju, spēju koncentrēties.
3. Erudīcijas un atmiņas attīstībai izmantot dažādas darba formas – spēļu veidā „Kas? Kur? Kad?”, „Ticu vai neticu”, „Viens no četriem”.

Inventārs, mācību, uzskates, tehniskie līdzekļi :

Magnētiskā demonstrējumu šaha tāfele, šaha komplekti.

Nodarbības izklāsts:

Nr. p. k.	Nodarbības viela	Laiks, min.	Organizatoriski metodiskie norādījumi
I.	Ievada - sagatavošanas daļa: Šahā ļoti svarīgi atrast labākos gājienus dažādās pozīcijās. Ir pozīcijas, kurās ir daudz figūru, ir pozīcijas, kurās ir maz figūru. Jebkurā gadījumā vienmēr ir ļoti svarīgi meklēt un atrast pareizus gājienus. Bieži šaha spēlē ir vienīgā iespēja uzvarēt.	5 min.	Izskatīt un paskaidrot bērniem, kā jāspēlē katrā konkrētā situācijā.
II.	Pamatdaļa: Izskatīsim pozīciju, kurā baltie uzvarēs, izdarot vienīgo pareizo gājienu. Baltie. Kh1,Lf8,b.e4. Melnie. Kg5,b.f6. Baltajiem, lai uzvarētu, jā saglabā bandinieks. Ja baltie ies Kg2, melnie var atbildēt Kf4 un baltais bandinieks tiks pazaudēts. Acīmredzot, baltajiem ir jā aizsargā laukums f4 un vislabākais gājiens būs Ld6! Tagad izskatīsim iespējamo turpinājumu. 1. Ld6!,Kg4. 2. Kg2, aizsargājot laukumu f3,Kg5. 3. Kf3,Kg6. 4. Kf4,Kf7. 5. Kf5,Kg7. 6. Le7,Kf7. 7. Lf6,Ke8, 8. K.e6,Kg8. 9. Kd7,Kf7. 10. e5,Kf8. 11. e6,Kg8. 12. e7,Kf7. 13. Lh4,Kg6. 14. e8D,Kf5. 15.	25-30 min.	Pozīcijas izskatīšanas laikā ir jāatbild uz bērnu jautājumiem.

	<p>De3,Kg4. 16. De4,Kh5. 17. Lf6,Kh6. 18. Dg4,Kh7. 19. Dg7 mats.</p> <p>Nodarbības laikā tiek izmantotas darba lapas ar šaha uzdevumiem.</p> <p>Veicam intelektuālo pauzi („Viens no četriem”, „Ticu vai neticu”... Spēlē tiek izmantoti jautājumi par dažādām tēmām - „Latvijas vēsture”, ”Daugavpils”, „Latvijas izcilie cilvēki”, ” Ģeogrāfija”, „Sports”, „Dzīvnieki” u.c.).</p> <p>Jautājumu konkurss (skatīt 1. pielikumu).</p>		
<p>III.</p>	<p>Noslēguma daļa</p> <p>Refleksija. Tiek apkopoti nodarbības un konkursa rezultāti.</p> <p>Tiek saskaitīti punkti par pareizām atbildēm. Tos apkopo individuālajā vērtējumā.</p> <p>Tiem bērniem, kuri vēlas, tiek doti mājas darbi (skatīt 2. pielikumu). Tiek atzīmēti labākie gājieni, risinājumu varianti.</p>		

Secinājumi

Apkopojot nodarbības rezultātus, var noteikti konstatēt, ka bērni ir apguvuši iemaņas atrast labākos gājienus katrā konkrētā gadījumā. Un tas viņiem katrā ziņā palīdzēs, spēlējot šahu.

Runājot par intelektuālās iesildīšanās lietderīgumu nodarbībā, jāatzīmē metodes produktivitāte. Bērns ne tikai saņem jaunu informāciju, bet arī turpina apgūt pareizas izvēles iemaņas, mācās domāt, trenē atmiņu un loģisko domāšanu. Attīstās prasme pieņemt lēmumu īsā laika posmā.

Intelektuālās spēles – tas ir svarīgs un nepieciešams elements audzēkņa attīstībā, kura uzdevums ir veidot un uzlabot erudīciju, zināšanas, disciplīnu, neatlaidību un atbildību. Spēle - viens no galvenajiem bērnu darbības veidiem. Jebkurā vecumā spēle ir nepieciešams nosacījums bērna vispusīgai attīstībai un viens no galvenajiem viņa mācību un audzināšanas līdzekļiem.

Literatūras saraksts

- Jemeljanovs J. (2017). *Divi soļi līdz uzvarai*. Daugavpils: Bērnu un jauniešu centrs "Jaunība".
- Karpovs A., Šingirejs A. (2007). *Šaha mācību grāmata skolām. Pamatkurss. 1. grāmata*. Rīga: Izdevniecība RETORIKA A.
- Karpovs A., Šingirejs A. (2007). *Šaha mācību grāmata skolām. Pamatkurss. 2. grāmata*. Rīga: Izdevniecība RETORIKA A.

Konkursa jautājumi

1. Nosauciet Latvijas vissenāko pilsētu! - Balvi, Dobeles, Līvāni, Ludza.
2. Kurā Latvijas pilsētā pirmoreiz parādījās tramvajs? - Daugavpils, Liepāja, Rīga, Ventspils.
3. Kura no šīm pilsētām neatrodas Latgalē - Balvi, Cēsis, Krāslava, Līvāni?
4. Ar kādu maksimālo ātrumu var skriet zaķis - 10 km/st., 40 km/st., 70 km/st., 100 km/st.?
5. Nosauciet Skotijas galvaspilsētu - Belfāsta, Dublina, Edinburga, Glāzgova.
6. Kādas jūras neeksistē - Dzeltenā, Melnā, Sarkanā, Zaļā.

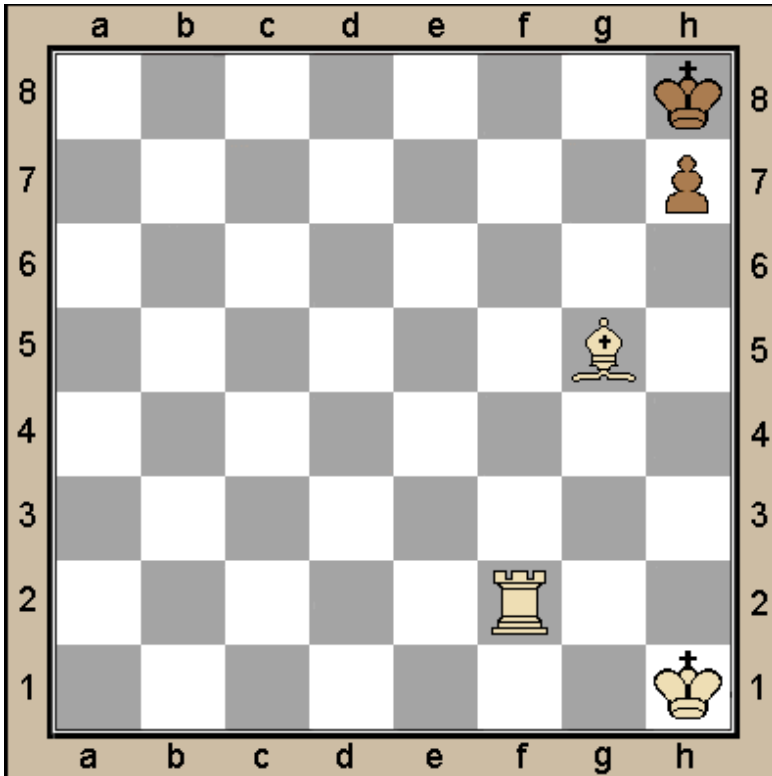
Darba lapas mājas darbiem

Mats divos gājienos (sāk baltie)

Uzdevums №1

Baltie: K h1; T f2; L g5

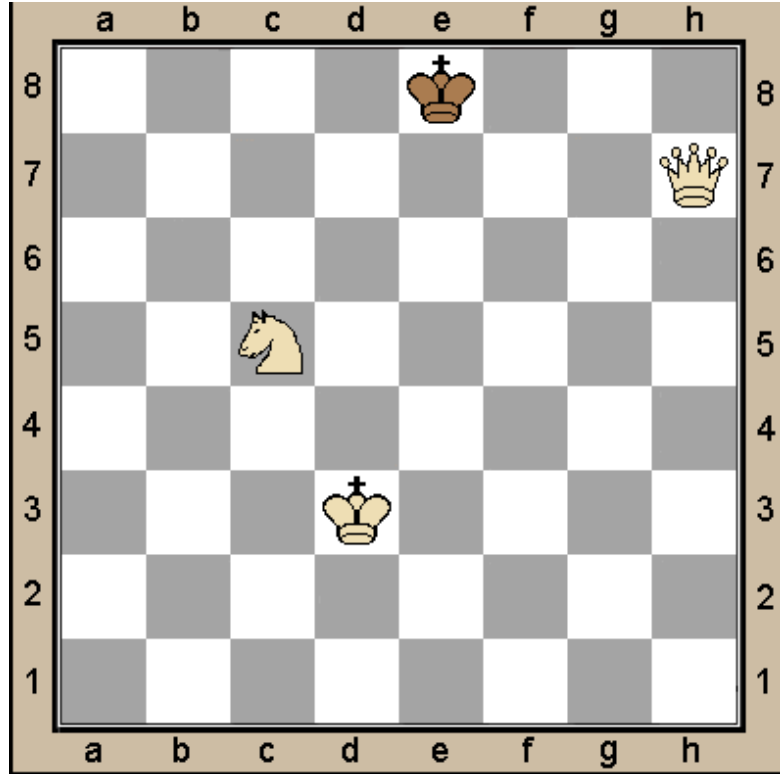
Melnie: K h8; b. h7

Uzdevums №2

Baltie: K d3; D h7; Z c5

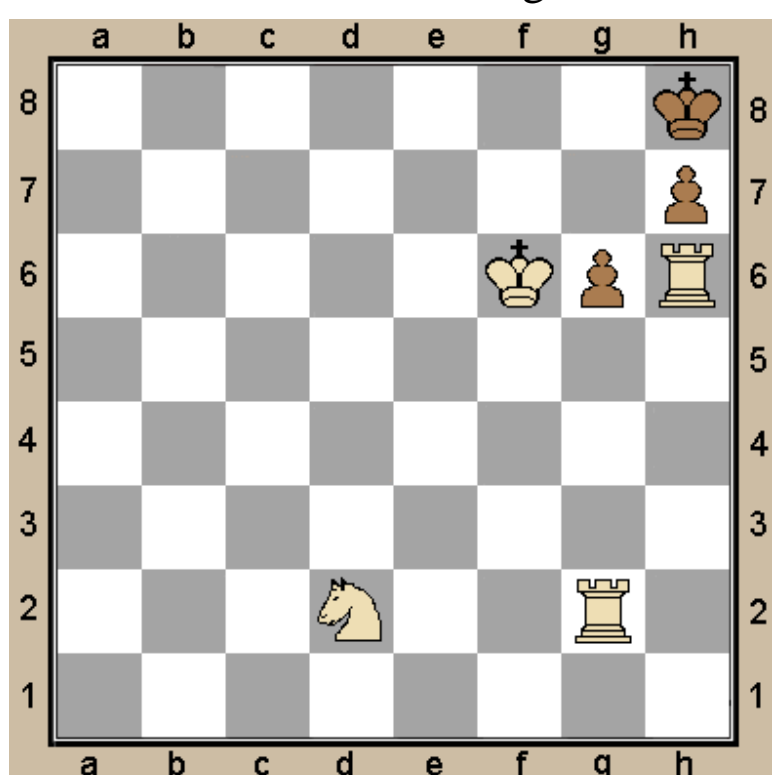
Melnie: K e8

Uzdevums №3

Baltie: K f6; T g2; T h6; Z d2

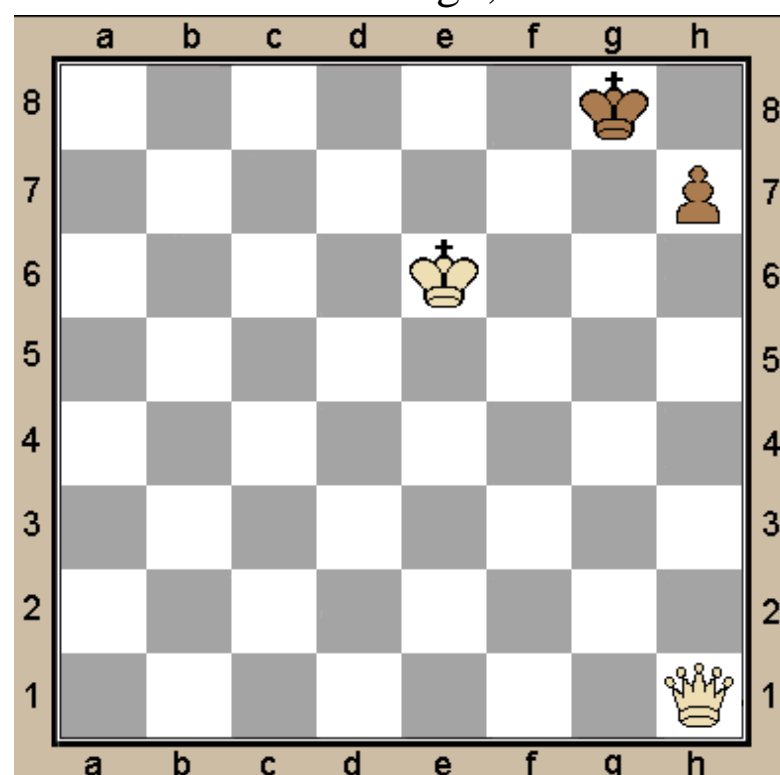
Melnie: K h8; b. g6; h7

Uzdevums №4

Baltie: K e6; D h1

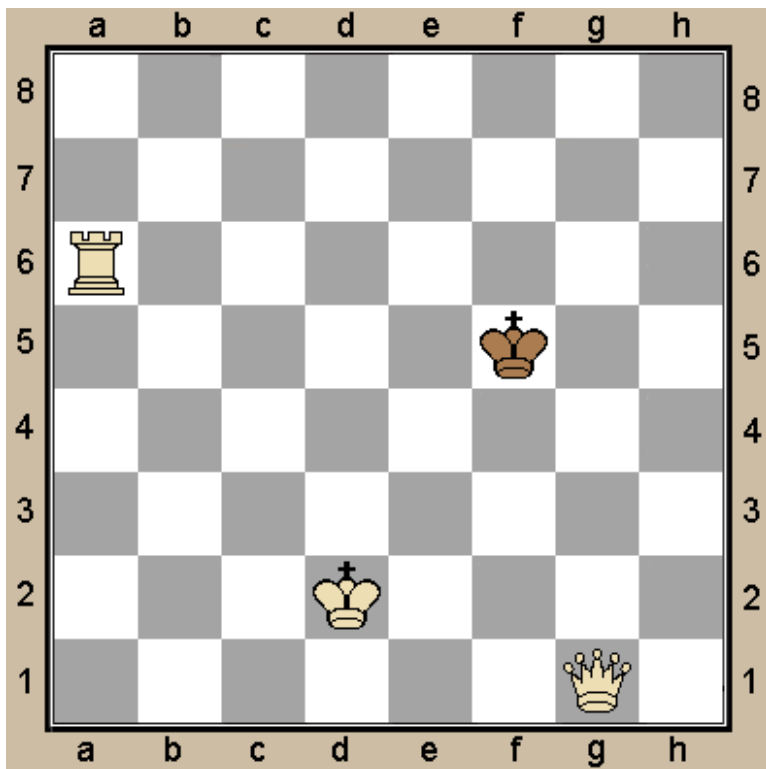
Melnie: K g8; b. h7

Uzdevums №5

Baltie: K d2; D g1; T a6

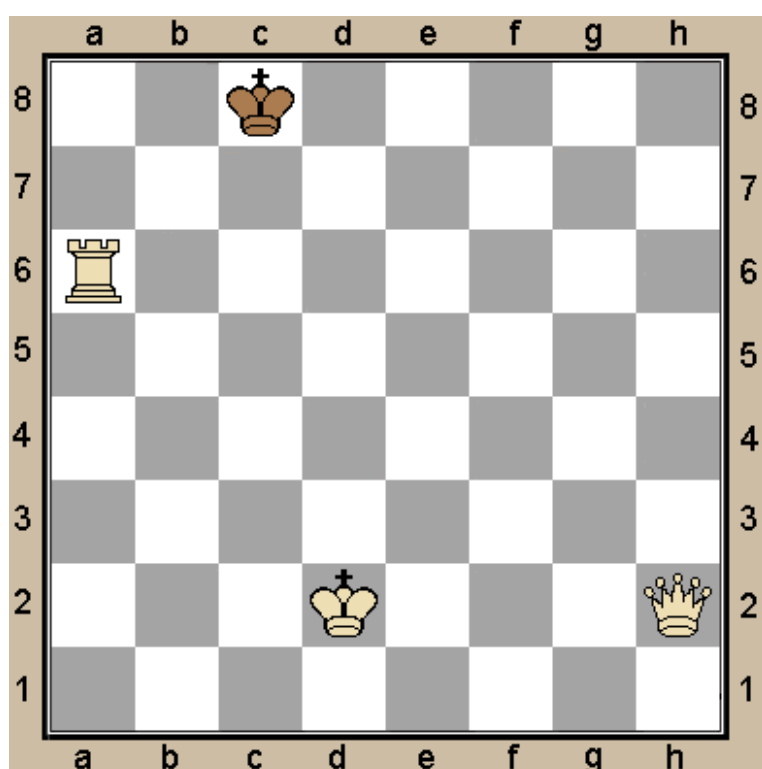
Melnie: K f5

Uzdevums №6

Baltie: K d2; D h2; T a6

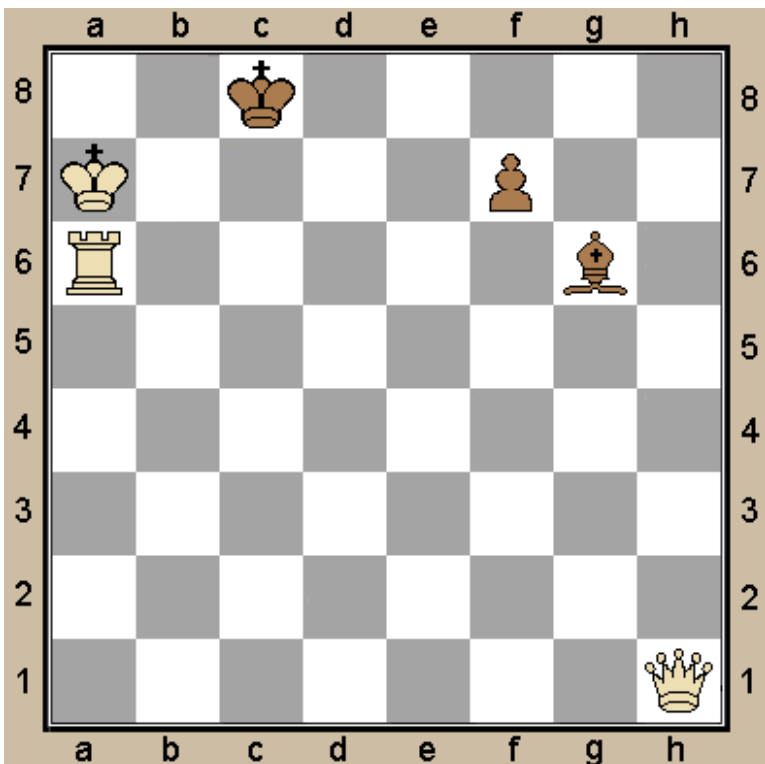
Melnie: K c8

Uzdevums №7

Baltie: K a7; D h1; T a6

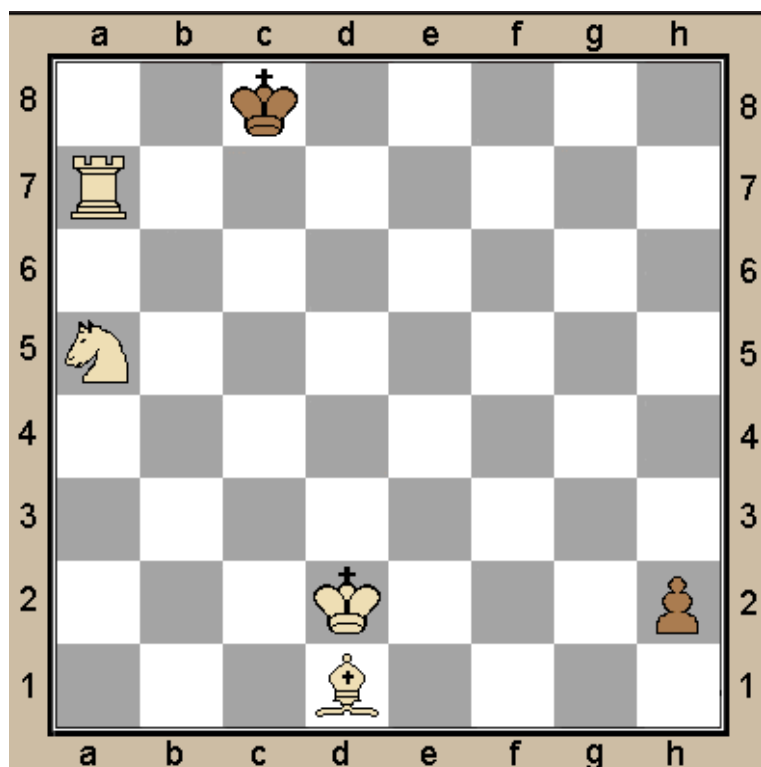
Melnie: K c8; L g6; b. f7

Uzdevums №8

Baltie: K d2; T a7; L d1; Z a5

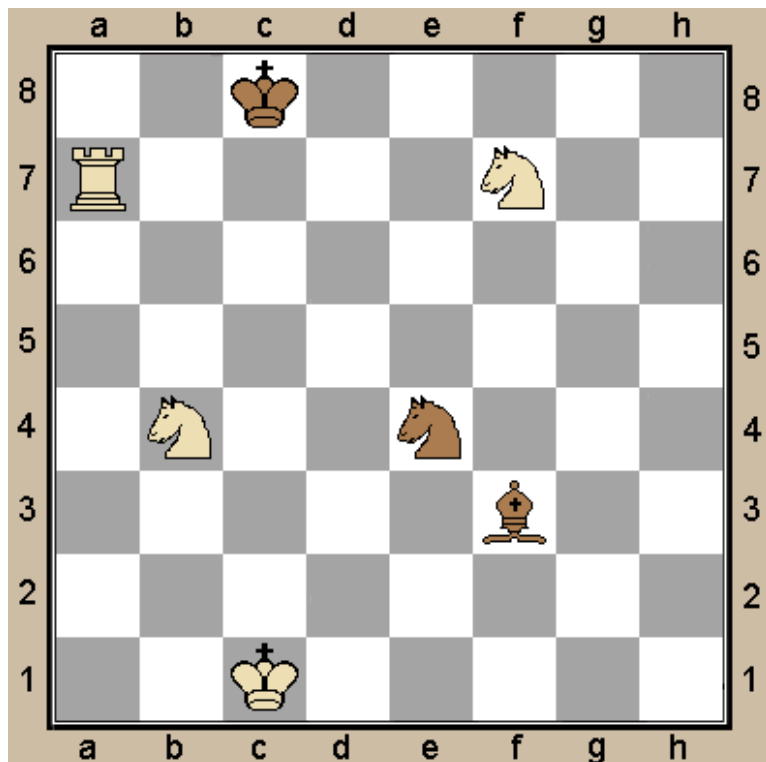
Melnie: K c8; b. h2

Uzdevums №9

Baltie: K c1; T a7; Z b4; Z f7

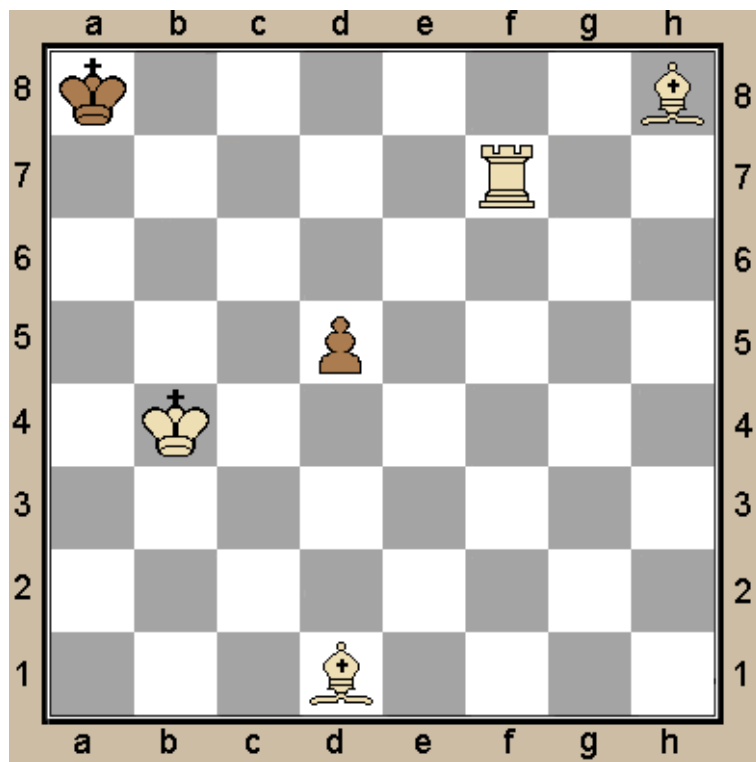
Melnie: K c8; L f3; Z e4

Uzdevums №10

Baltie: K b4; T f7; L d1; L h8

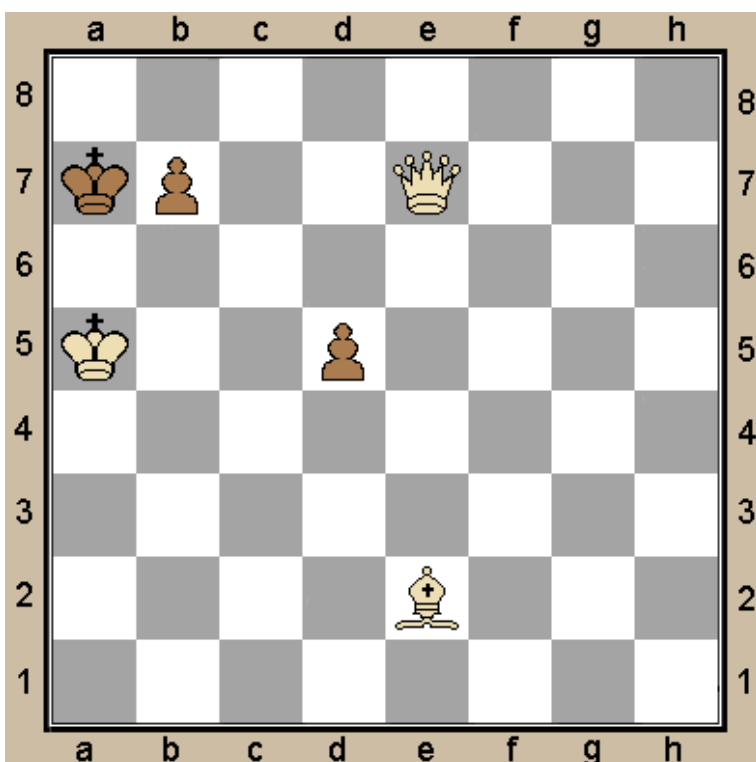
Melnie: K a8; b. d5

Uzdevums №11

Baltie: K a5; D e7; L e2

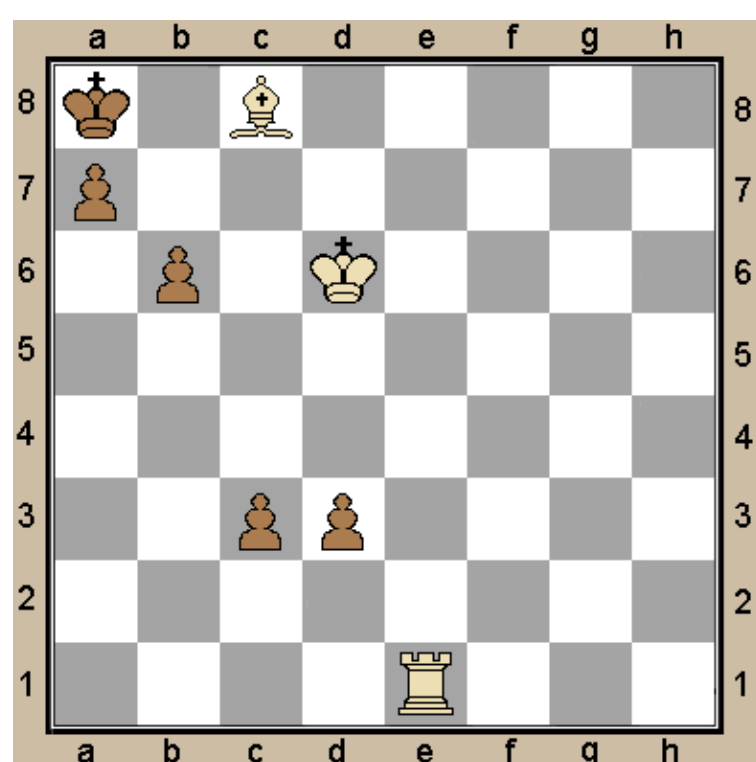
Melnie: K a7; b. b7; d5

Uzdevums №12

Baltie: K d6; T e1; L c8

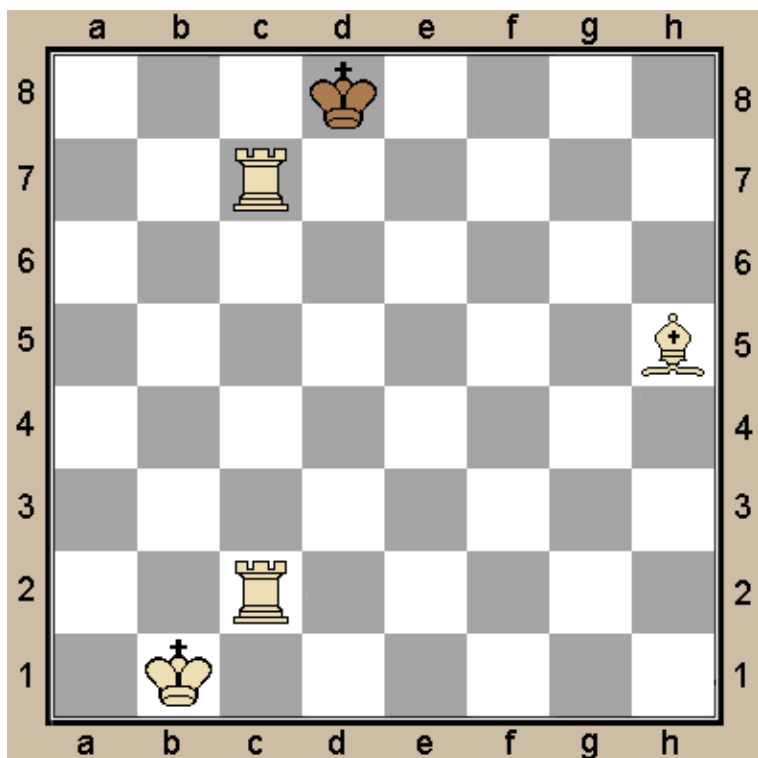
Melnie: K a8; b. a7; b6; c3; d3

Uzdevums №13

Baltie: K b1; T c2; T c7; L h5

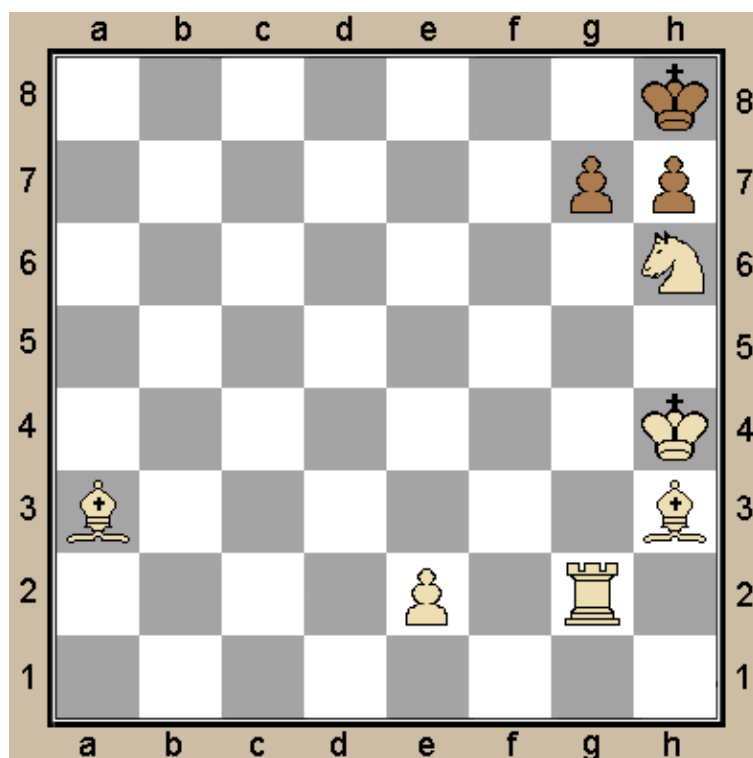
Melnie: K d8

Uzdevums №14

Baltie: K h4; T g2; L a3; L h3;
Z h6; b. e2

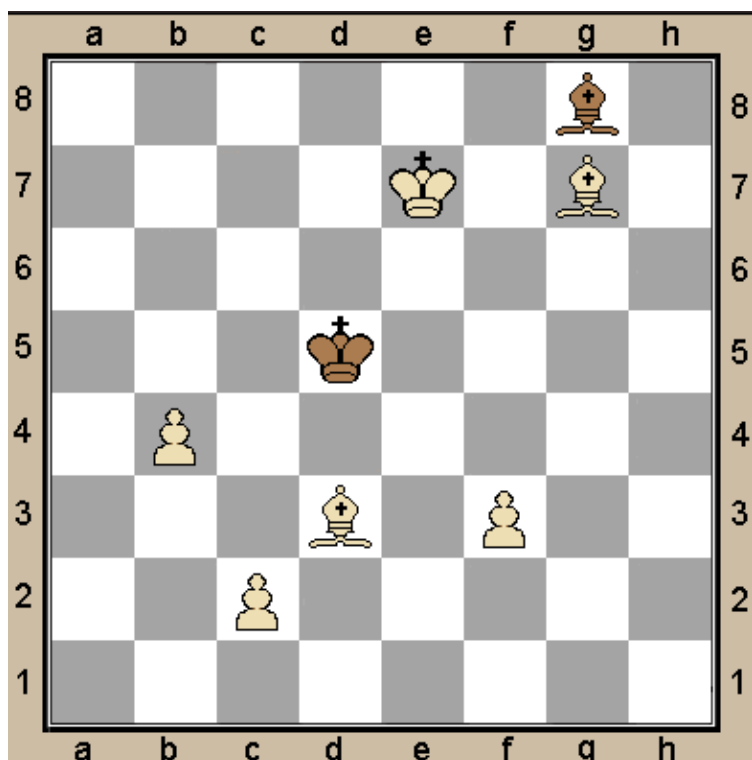
Melnie: K h8; b. g7; h7

Uzdevums №15

Baltie: K e7; L d3; L g7; b. b4;
c2; f3

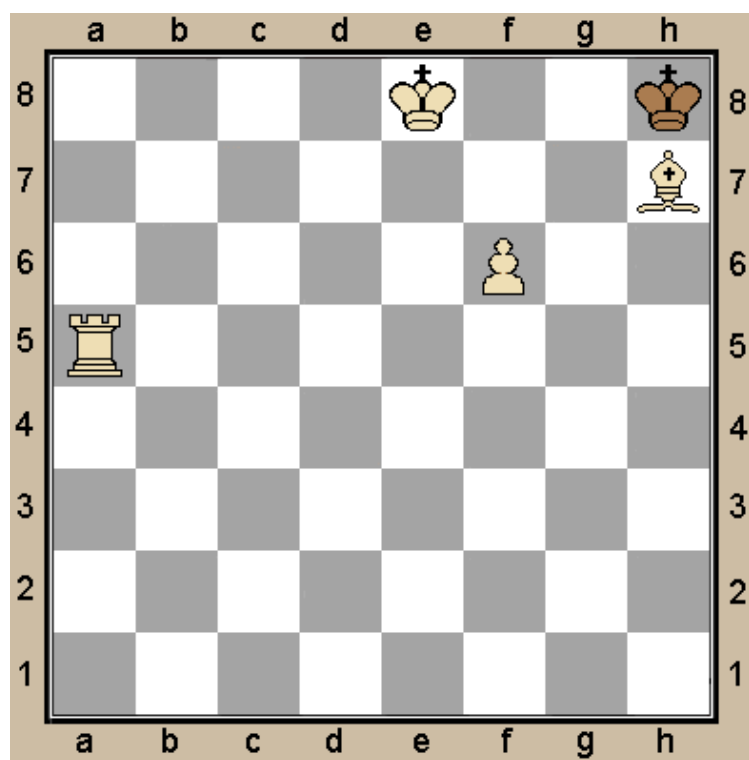
Melnie: K d5; L g8

Uzdevums №16

Baltie: K e8; T a5; L h7; b. f6

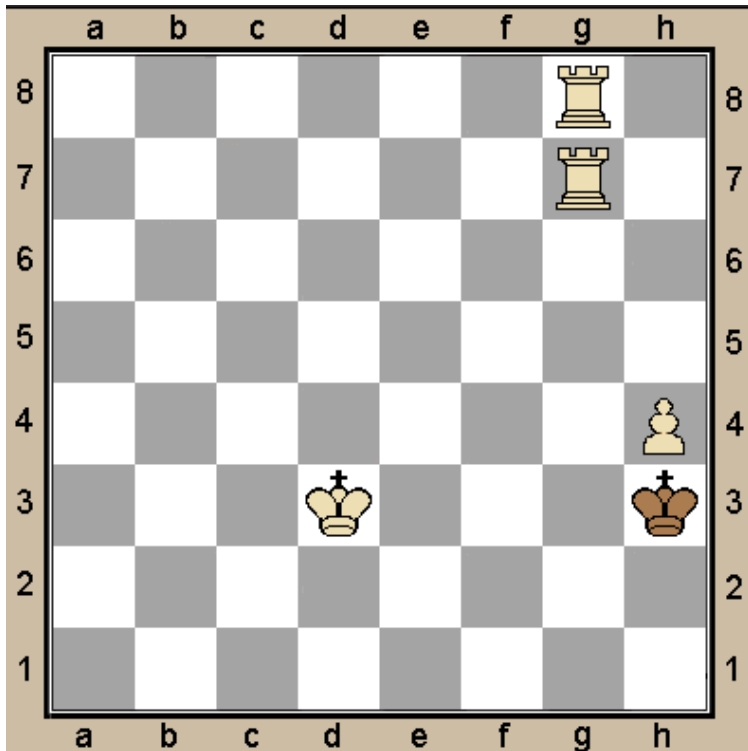
Melnie: K h8

Uzdevums №17

Baltie: K d3; T g7; T g8; b. h4

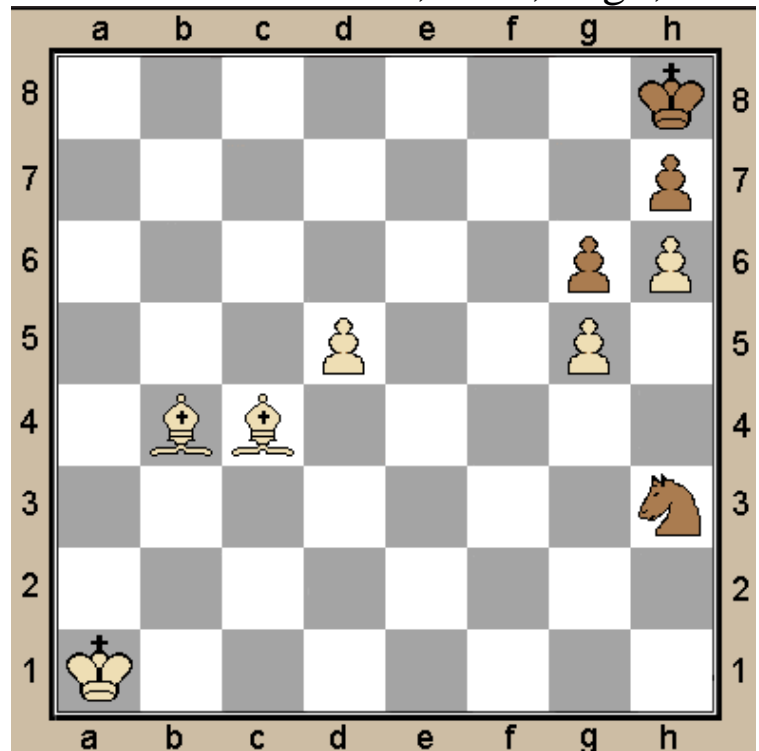
Melnie: K h3

Uzdevums №18

Baltie: K a1; L b4; L c4; b. d5; g5; h6

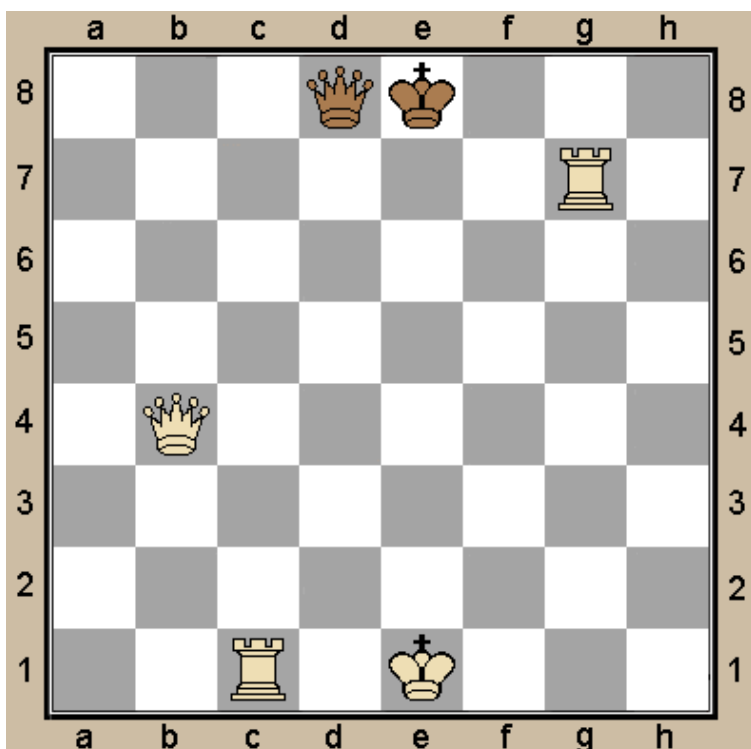
Melnie: K h8; Z h3; b. g6; h7

Uzdevums №19

Baltie: K e1; D b4; T c1; T g7

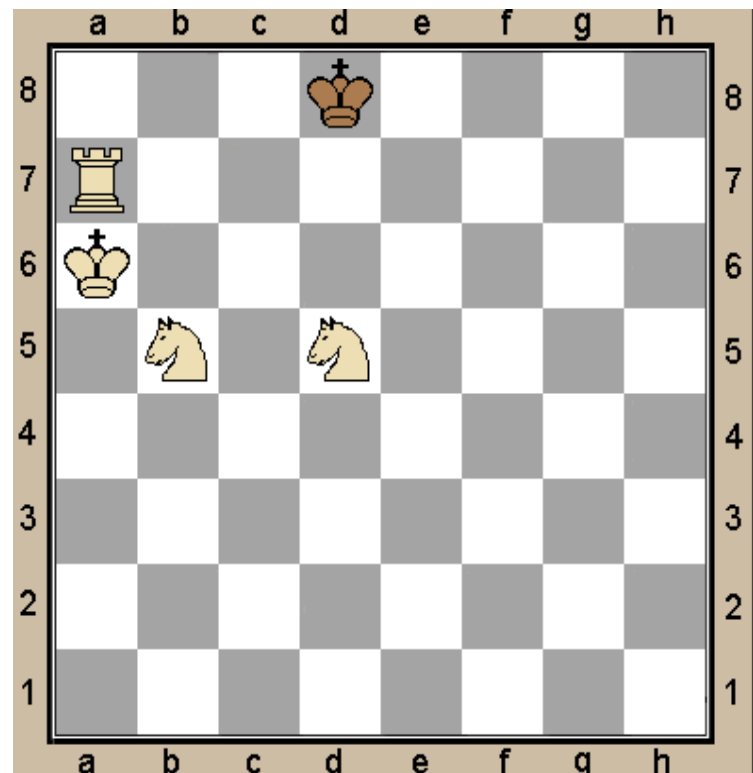
Melnie: K e8; D d8

Uzdevums №20

Baltie: K a6; T a7; Z b5; Z d5

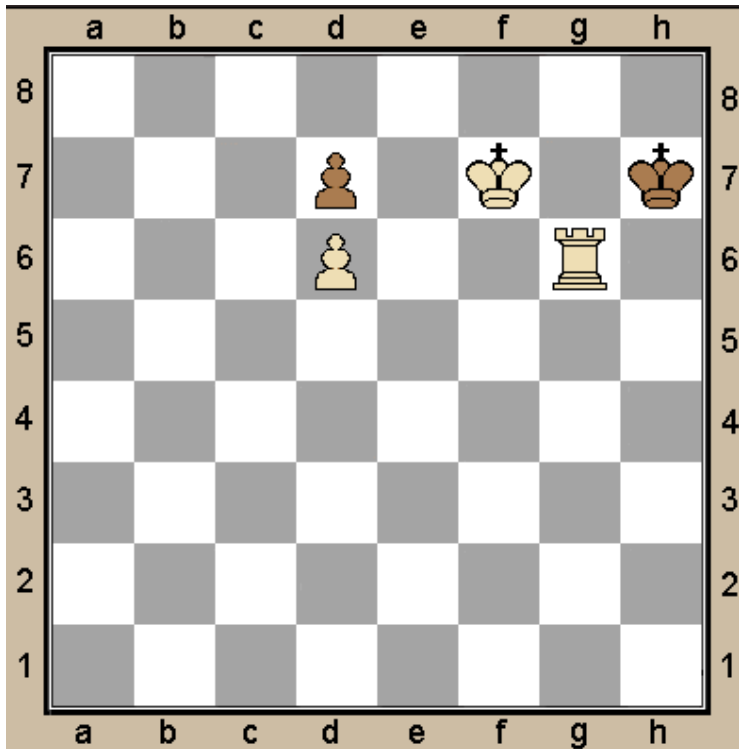
Melnie: K d8

Uzdevums №21

Baltie: K f7; T g6; b. d6

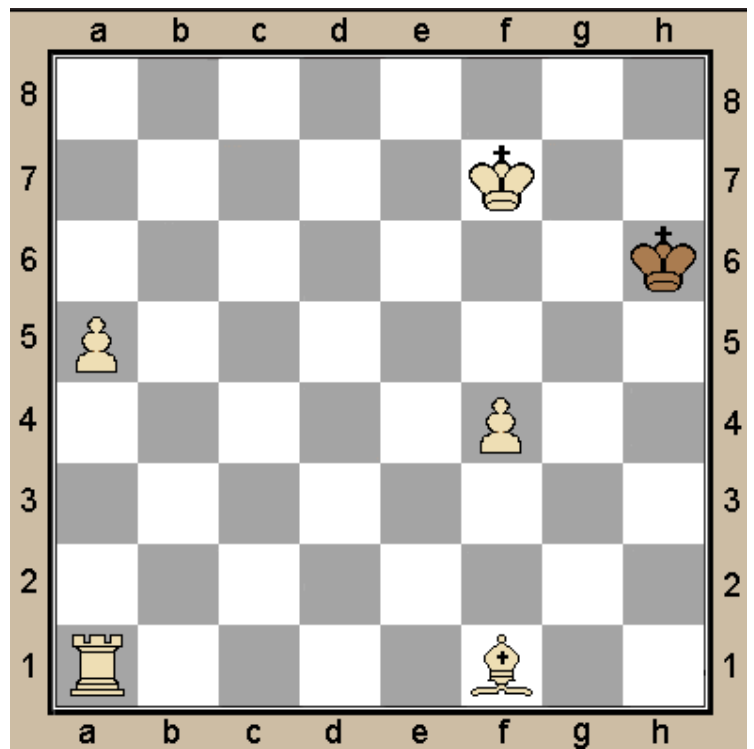
Melnie: K h7; b. d7

Uzdevums №22

Baltie: K f7; T a1; L f1; b. a5; f4

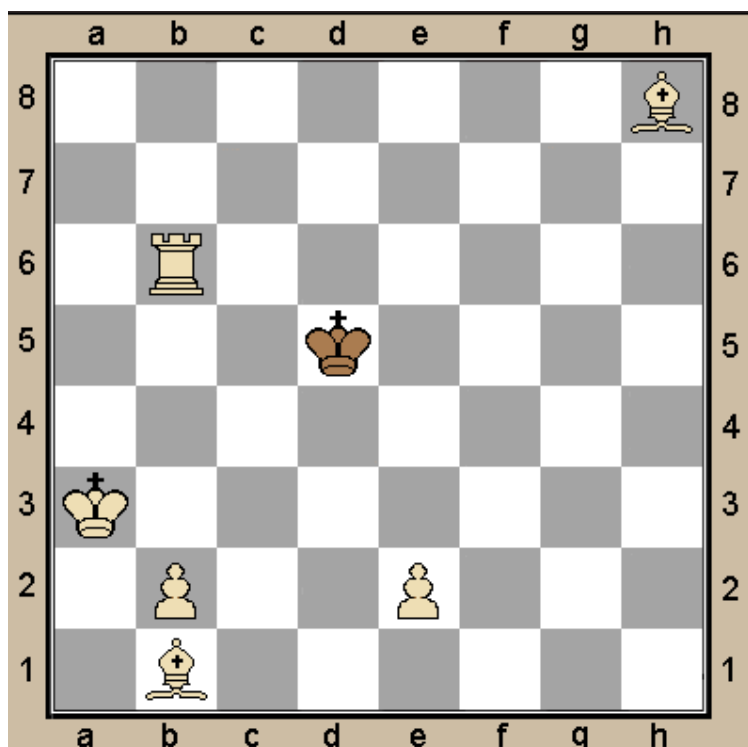
Melnie: K h6

Uzdevums №23

Baltie: K a3; T b6; L b1; L h8;
b. b2; e2

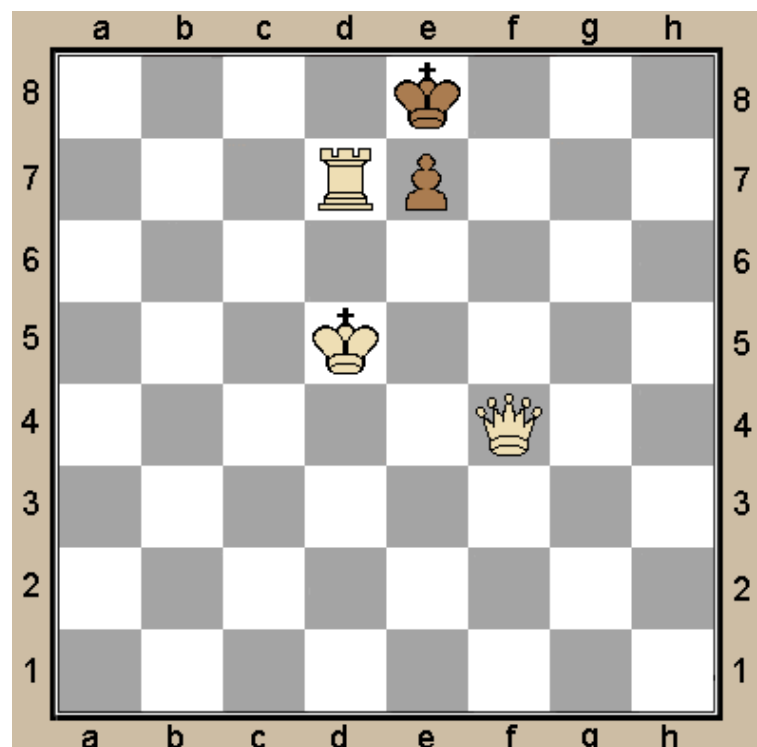
Melnie: K d5

Uzdevums №24

Baltie: K d5; D f4; T d7

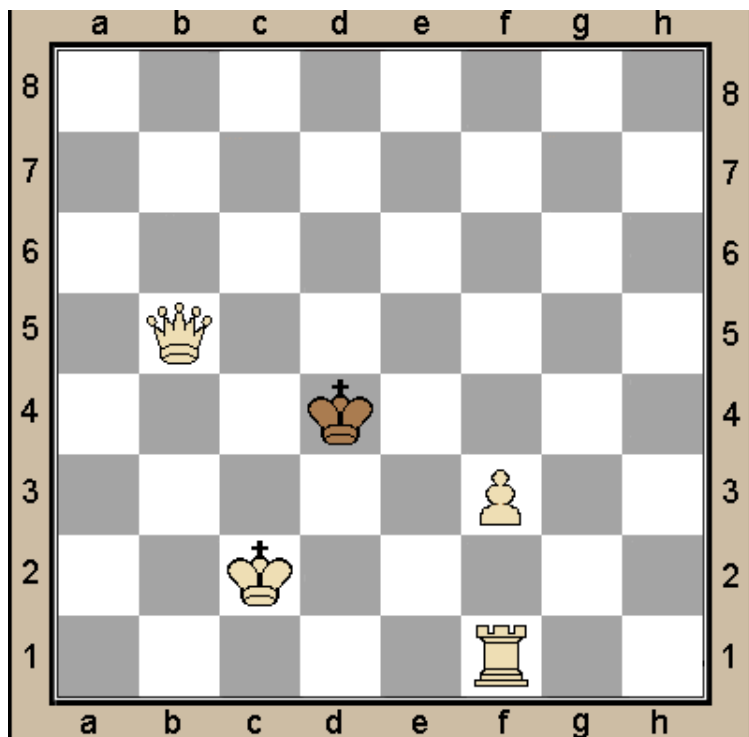
Melnie: K e8; b. e7

Uzdevums №25

Baltie: K c2; D b5; T f1; b. f3

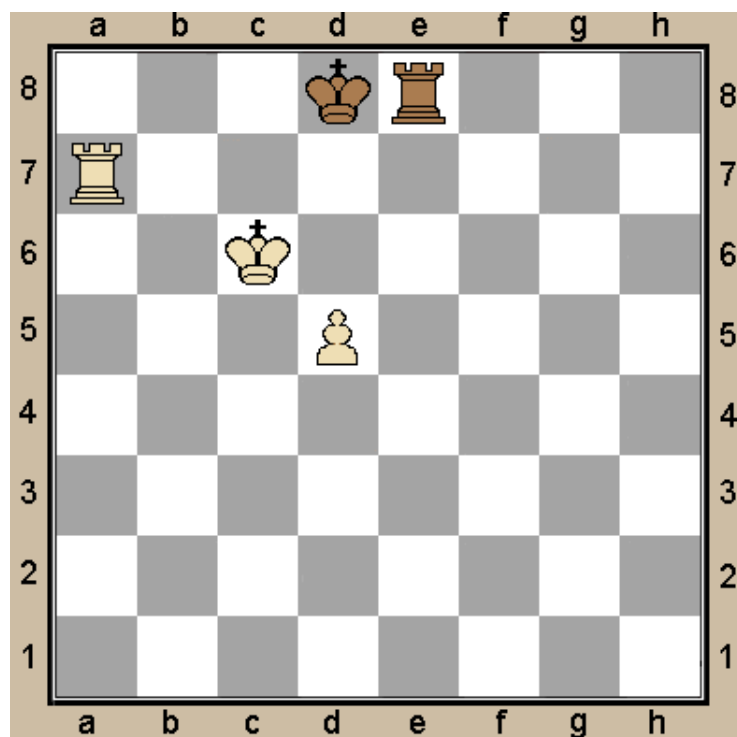
Melnie: K d4

Uzdevums №26

Baltie: K c6; T a7; b. d5

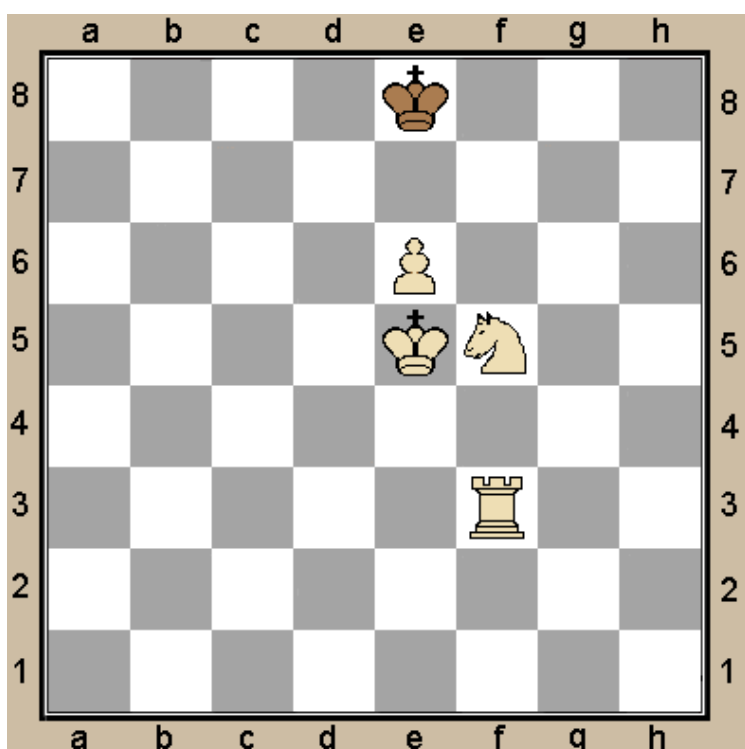
Melnie: K d8; T e8

Uzdevums №27

Baltie: K e5; T f3; Z f5; b. e6

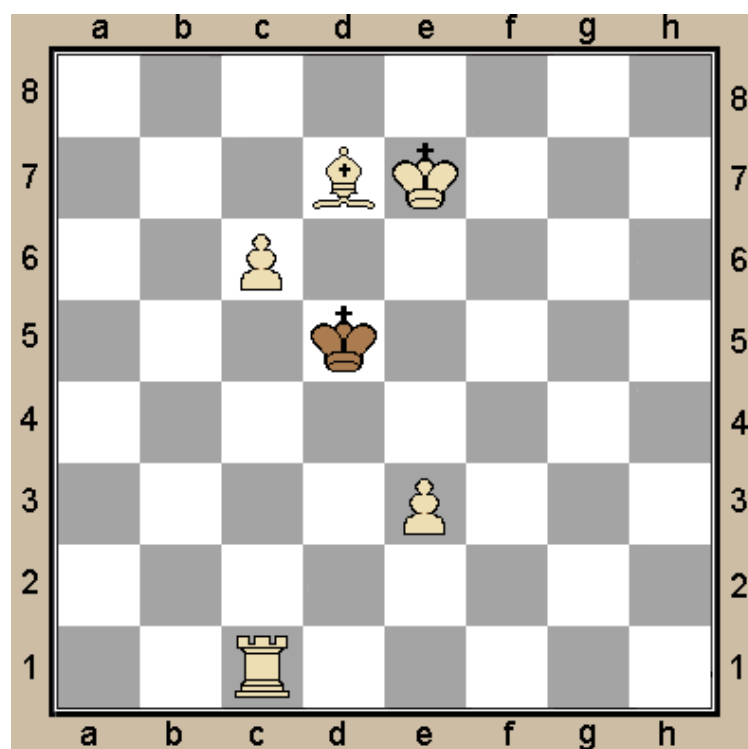
Melnie: K e8

Uzdevums №28

Baltie: K e7; T c1; L d7; b. c6; e3

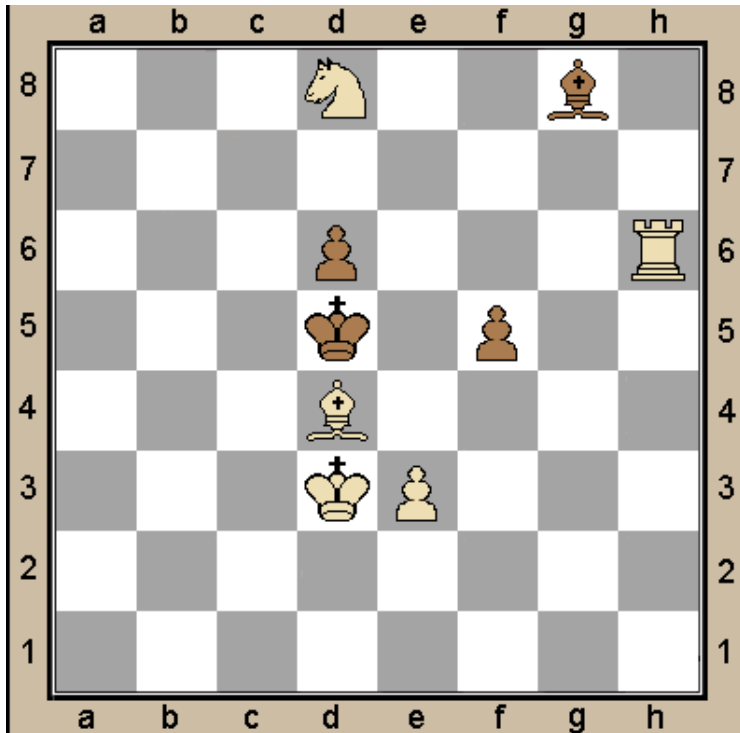
Melnie: K d5

Uzdevums №29

Baltie: K d3; T h6; L d4; Z d8;
b. e3

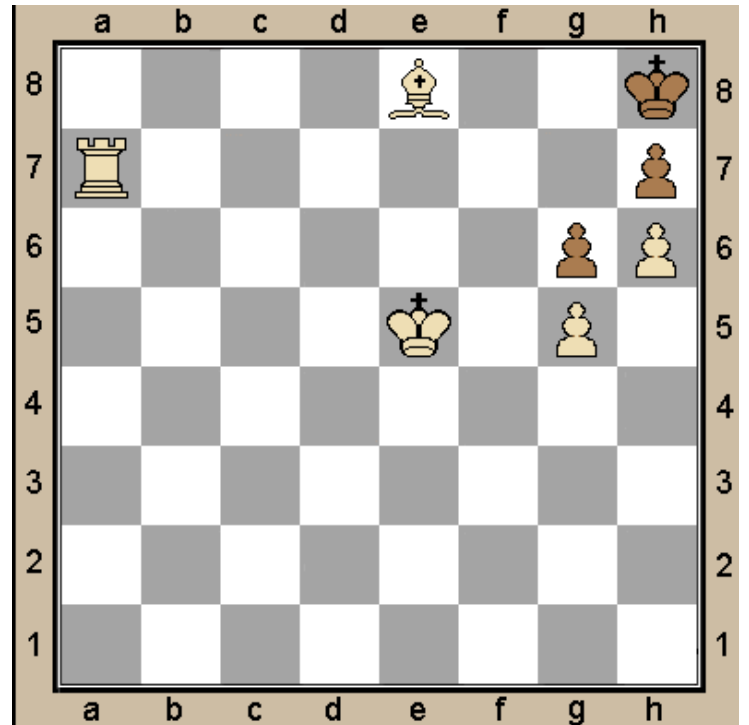
Melnie: K d5; L g8; b. d6; f5

Uzdevums №30

Baltie: K e5; T a7; L e8; b. g5; h6

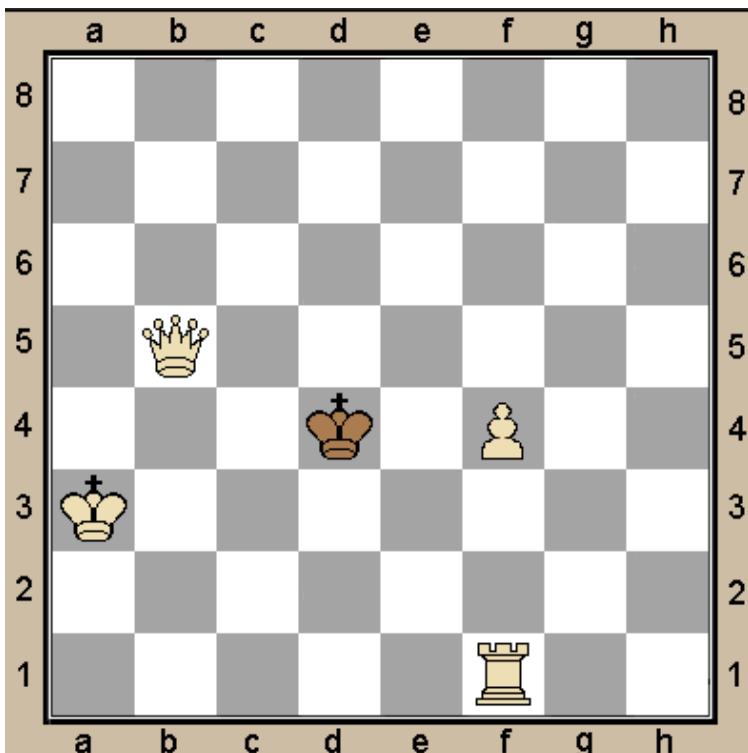
Melnie: K h8; b. g6; h7

Uzdevums №31

Baltie: K a3; D b5; T f1; b. f4

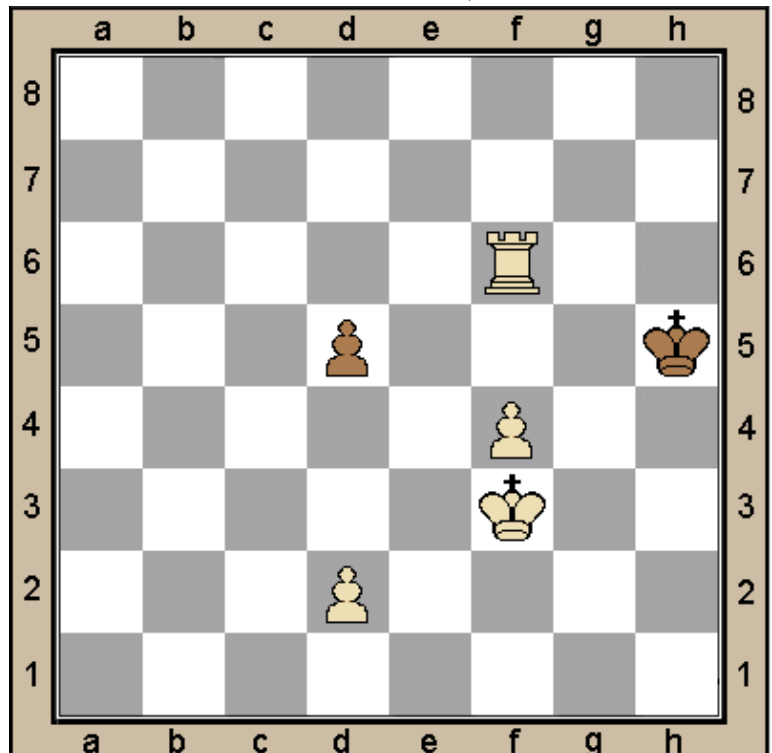
Melnie: K d4

Uzdevums №32

Baltie: K f3; T f6; b. d2; f4

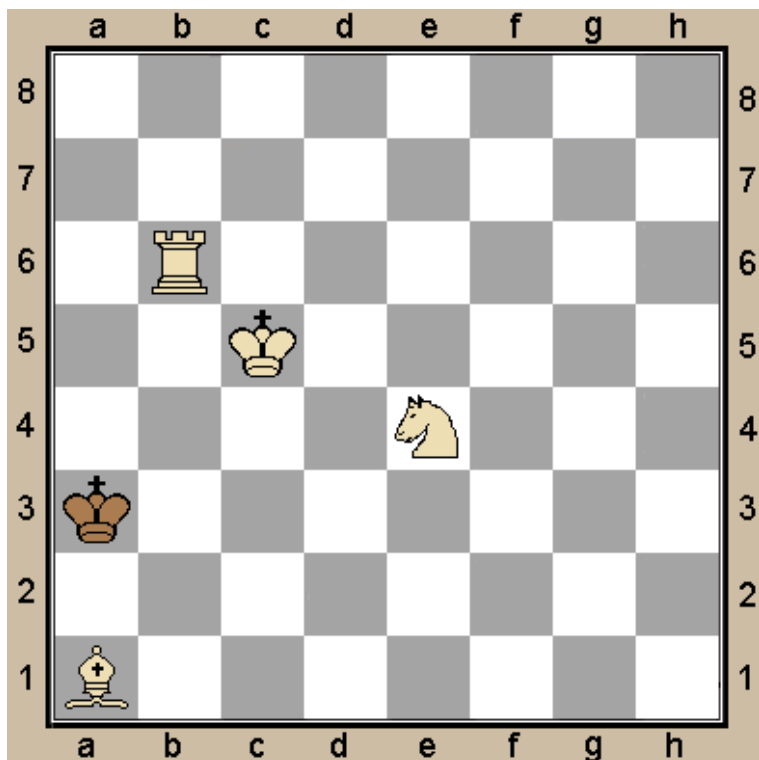
Melnie: K h5; b. d5

Uzdevums №33

Baltie: K c5; T b6; L a1; Z e4

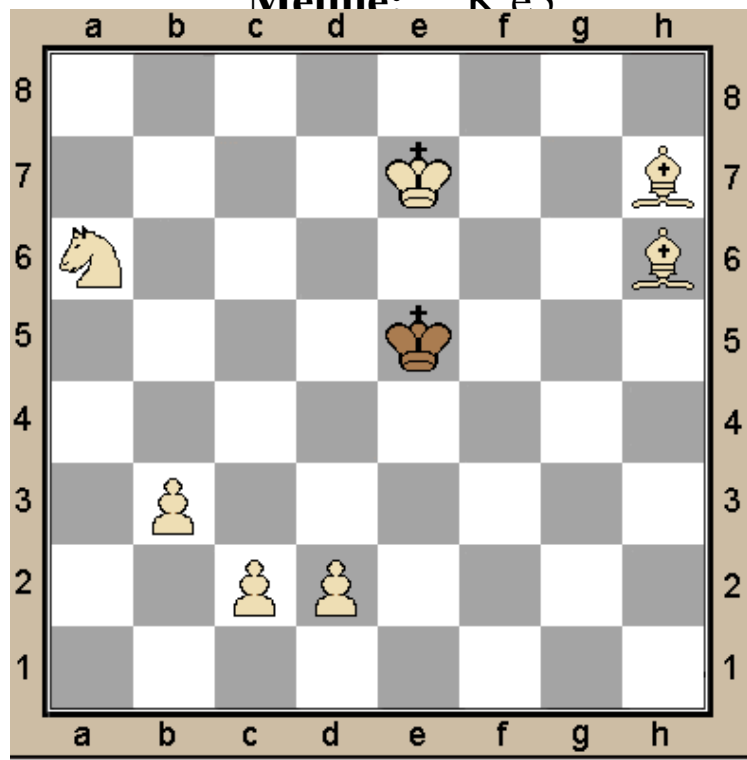
Melnie: K a3

Uzdevums №34

Baltie: K e7; L h6; L h7; Z a6;
b. b3; c2; d2

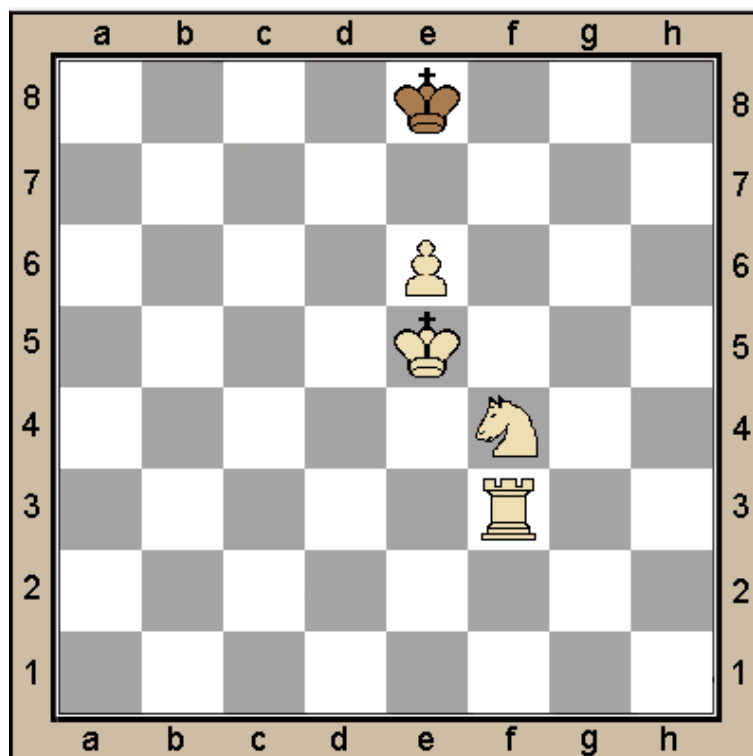
Melnie: K e5

Uzdevums №35

Baltie: K e5; T f3; Z f4; b. e6

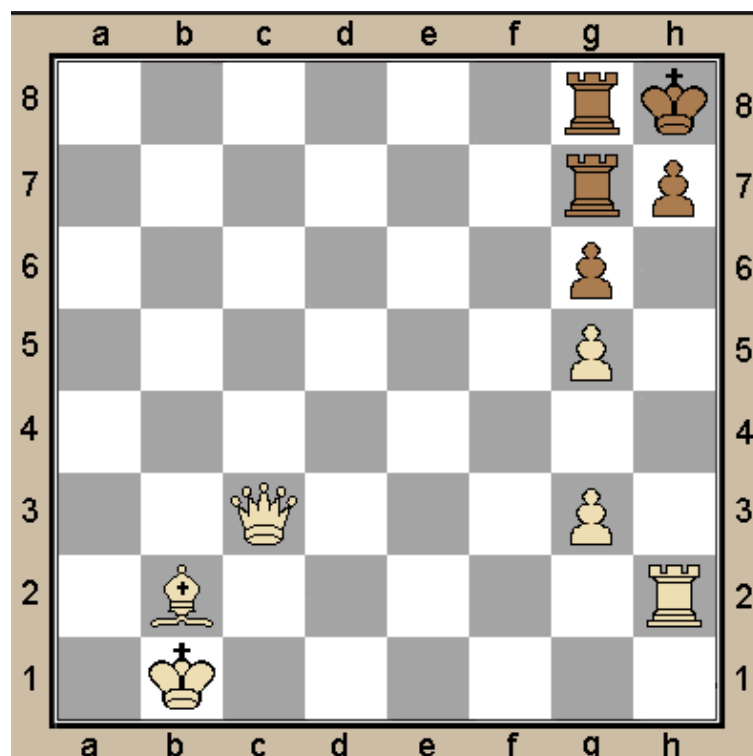
Melnie: K e8

Uzdevums №36

Baltie: K b1; D c3; T h2; L b2;
b. g3; g5

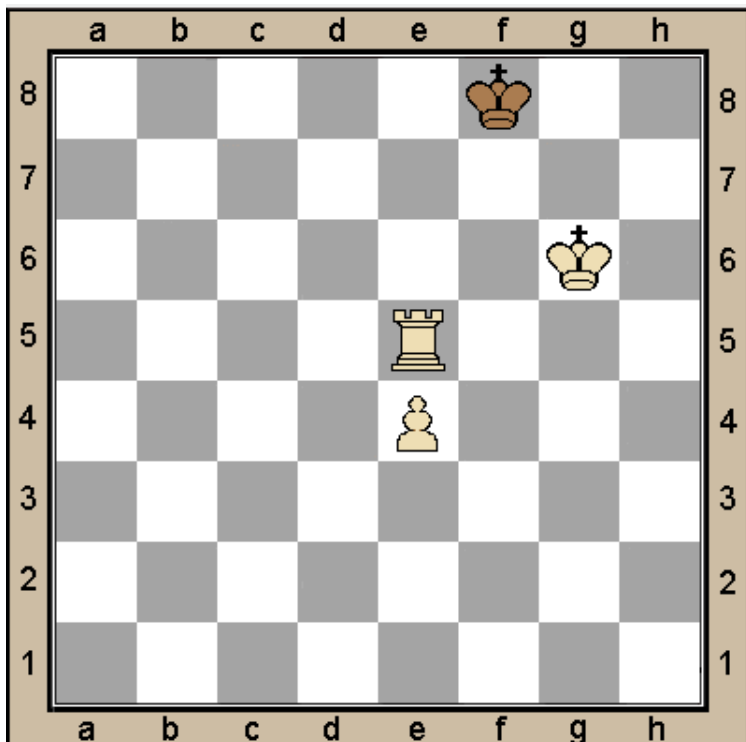
Melnie: K h8; T g7; T g8; b. g6;
h7

Uzdevums №37

Baltie: K g6; T e5; b. e4

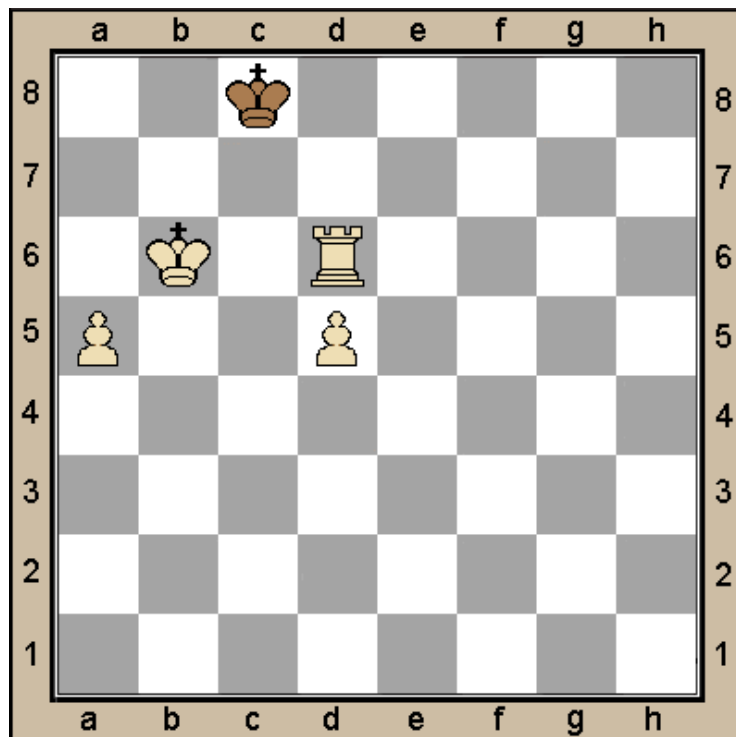
Melnie: K f8

Uzdevums №38

Baltie: K b6; T d6; b.a5; d5

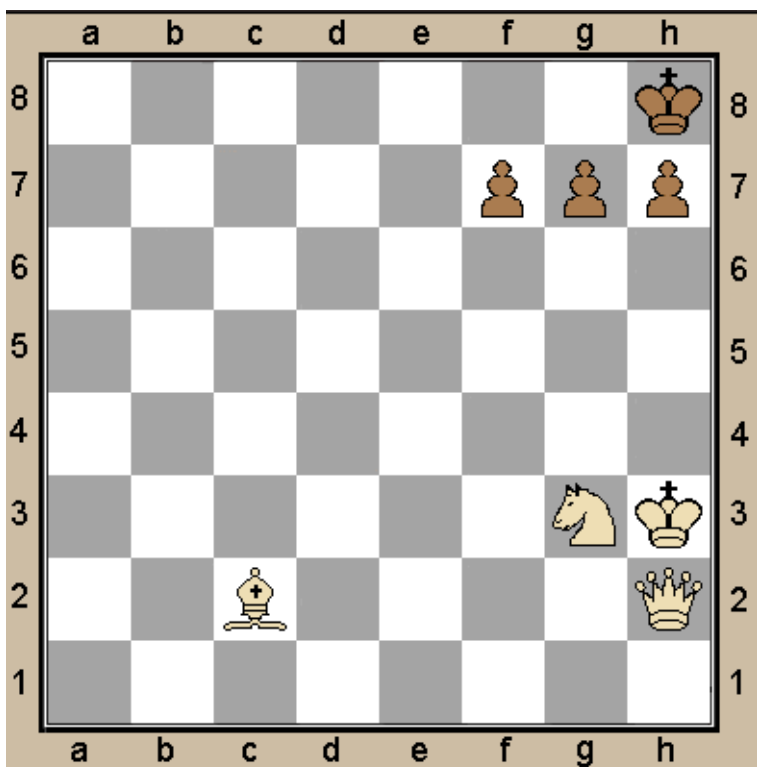
Melnie: K c8

Uzdevums №39

Baltie: K h3; D h2; L c2; Z g3

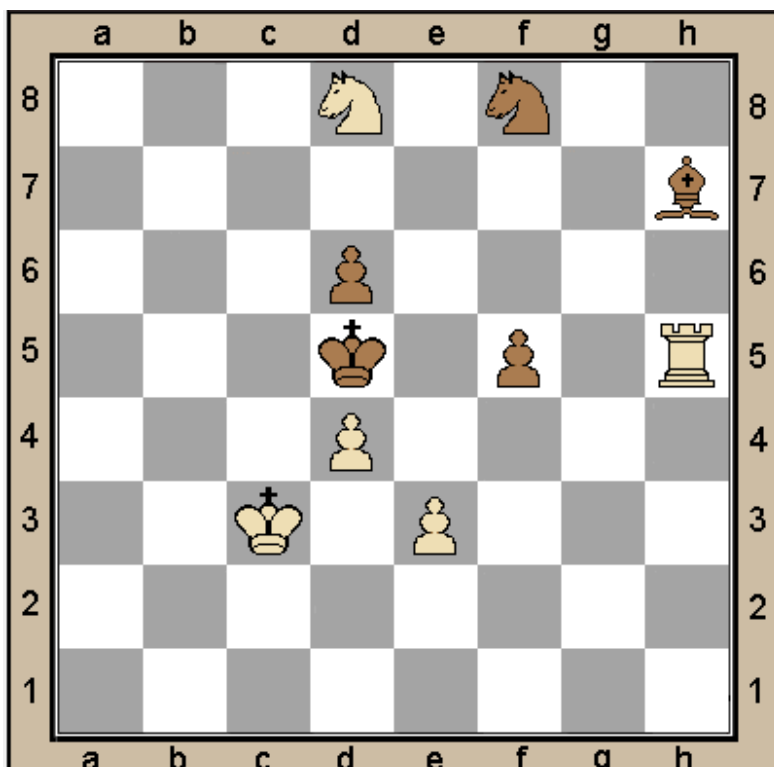
Melnie: K h8; b. f7; g7; h7

Uzdevums №40

Baltie: K c3; T h5; Z d8; b. d4; e3

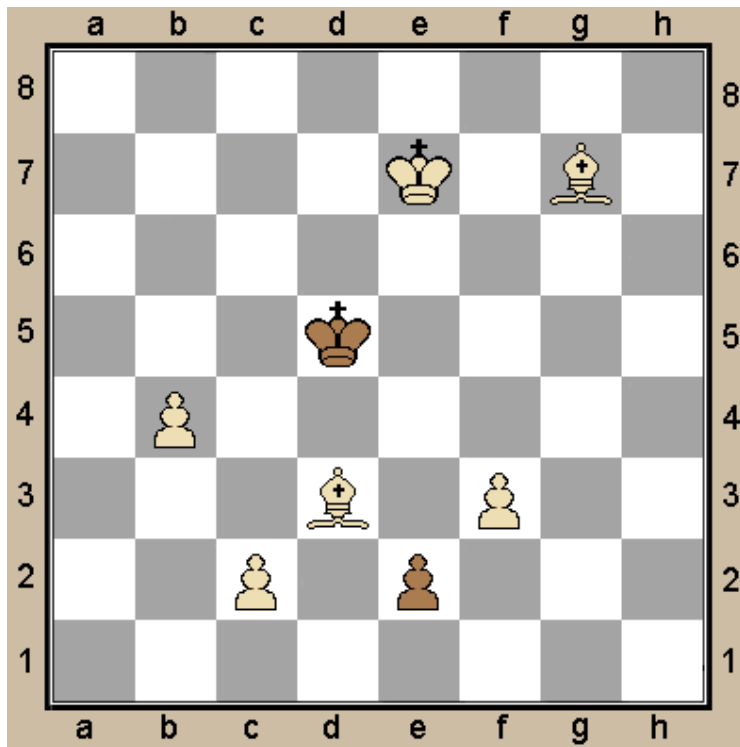
Melnie: K d5; L h7; Z f8; b. d6; f5

Uzdevums №41

Baltie: K e7; L d3; L g7; b. b4; c2; f3

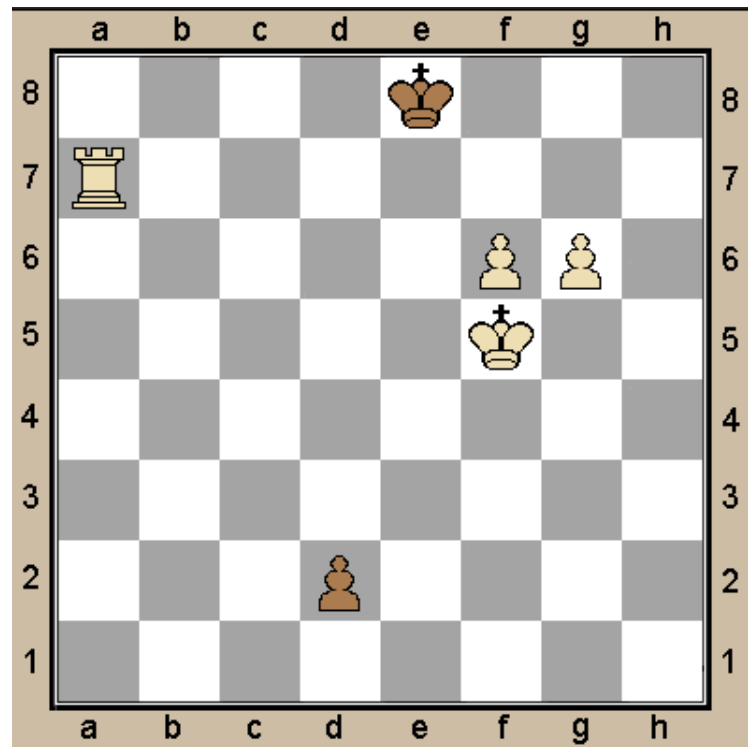
Melnie: K d5; b. e2

Uzdevums №42

Baltie: K f5; T a7; b. f6; g6

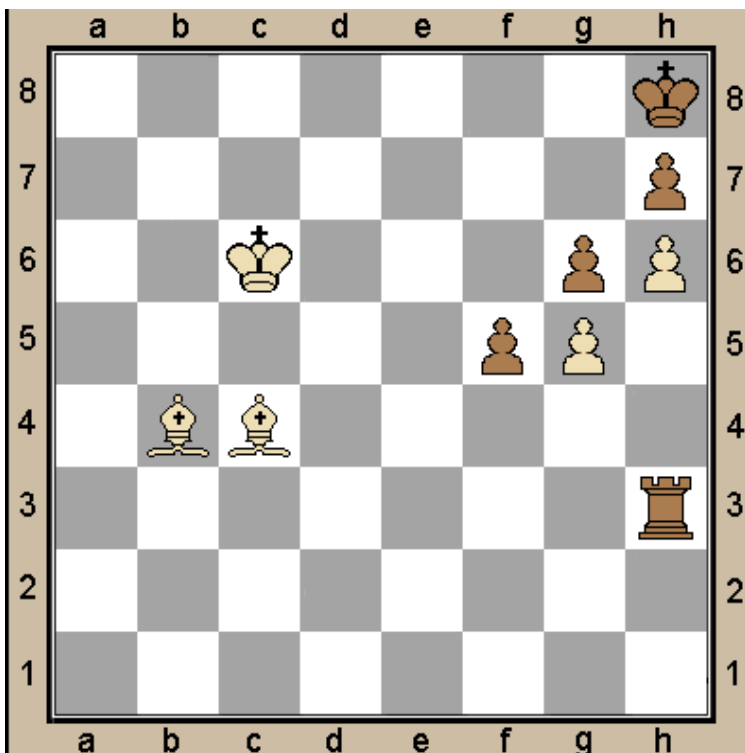
Melnie: K e8; b. d2

Uzdevums №43

Baltie: K c6; L b4; L c4; b. g5; h6

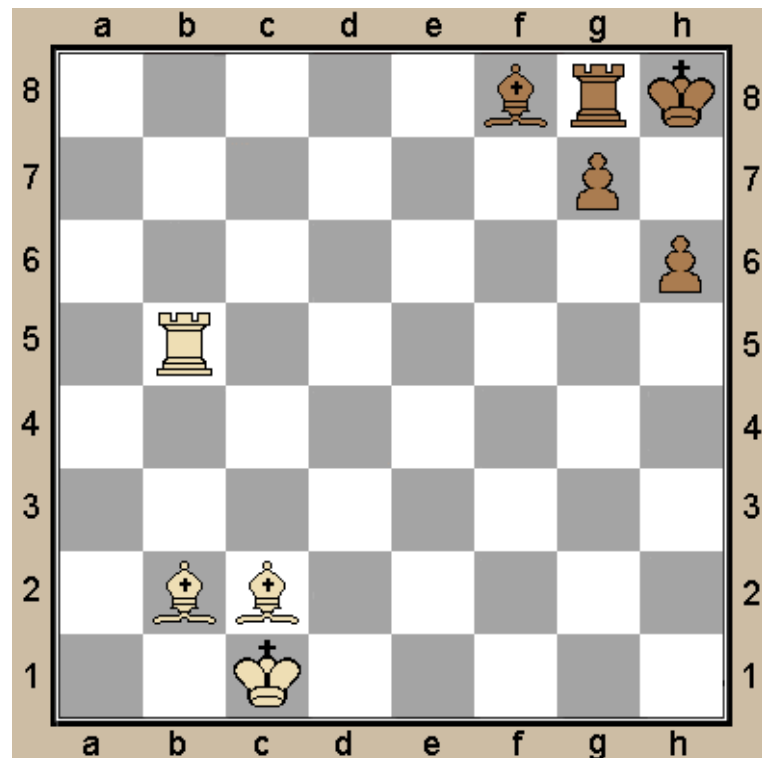
Melnie: K h8; T h3; b. f5; g6; h7

Uzdevums №44

Baltie: K c1; T b5; L b2; L c2

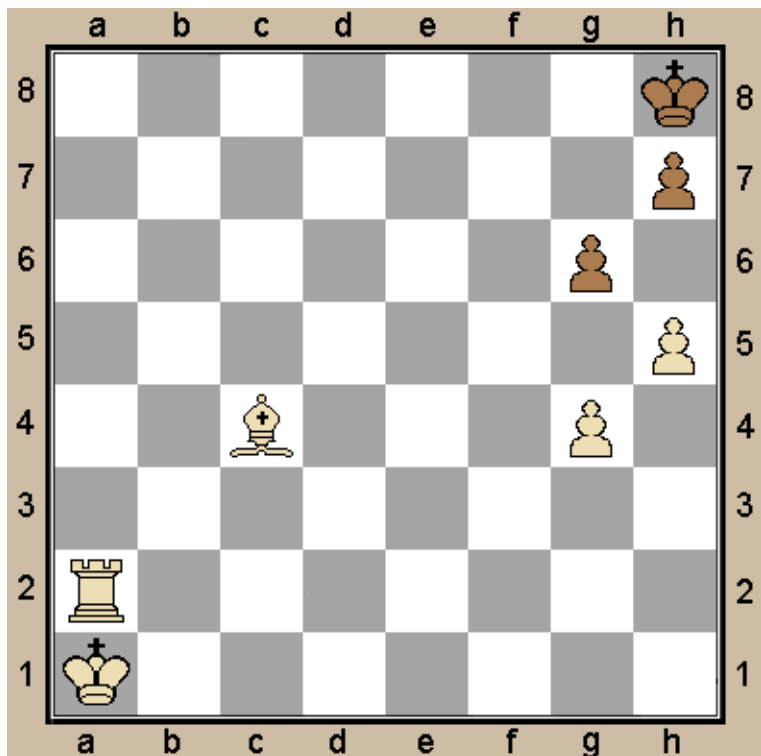
Melnie: K h8; T g8; L f8; b. g7; h6

Uzdevums №45

Baltie: K a1; T a2; L c4; b. g4; h5

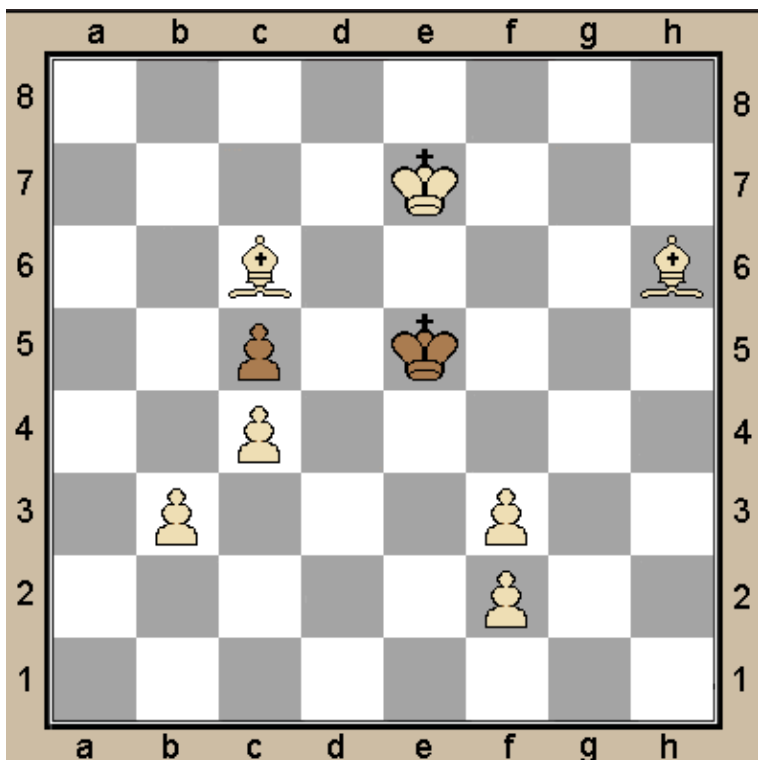
Melnie: K h8; b. g6; h7

Uzdevums №47

Baltie: K e7; L c6; L h6; b. b3; c4; f2; f3

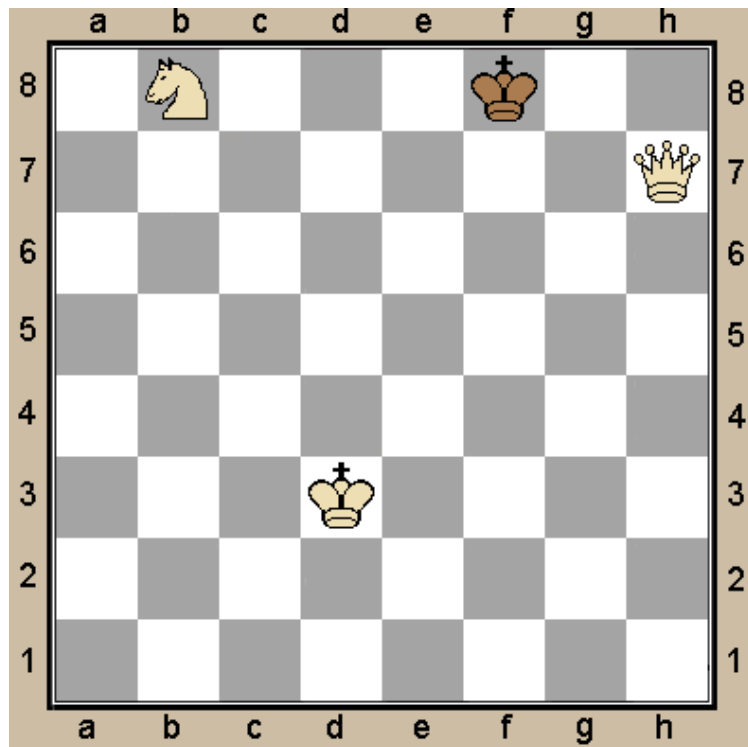
Melnie: K e5; b. c5

Uzdevums №46

Baltie: K d3; D h7; Z b8

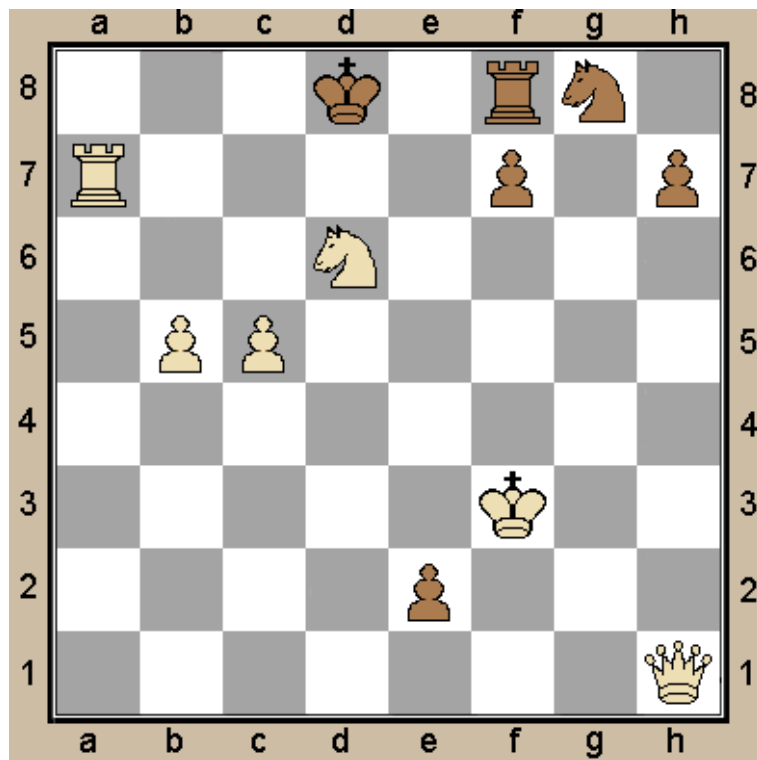
Melnie: K f8

Uzdevums №48

Baltie: K f3; D h1; T a7; Z d6; b. b5; c5

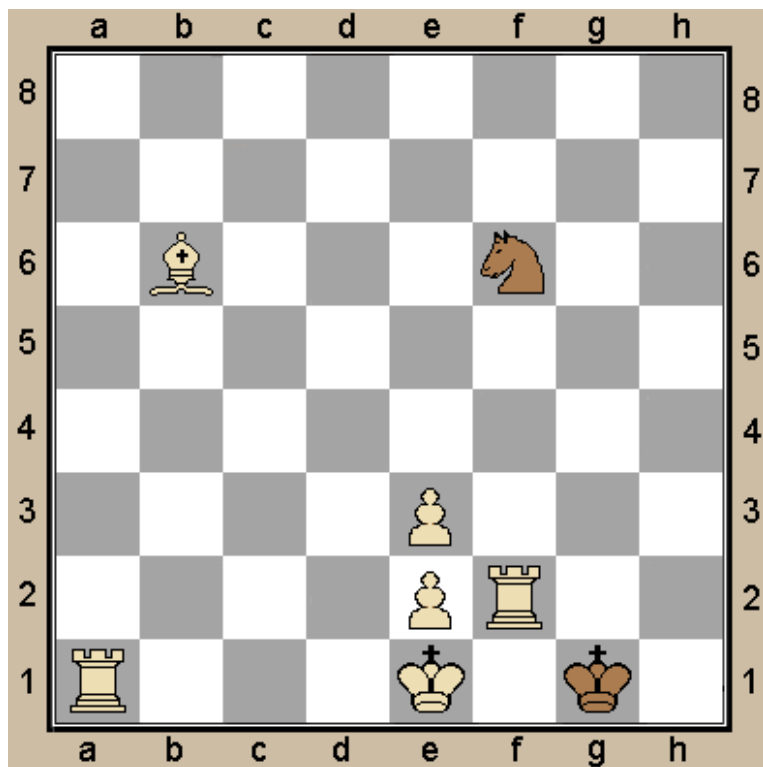
Melnie: K d8; T f8; Z g8; b. e2; f7; h7

Uzdevums №49

Baltie: K e1; T a1; T f2; L b6;
b. e2; e3

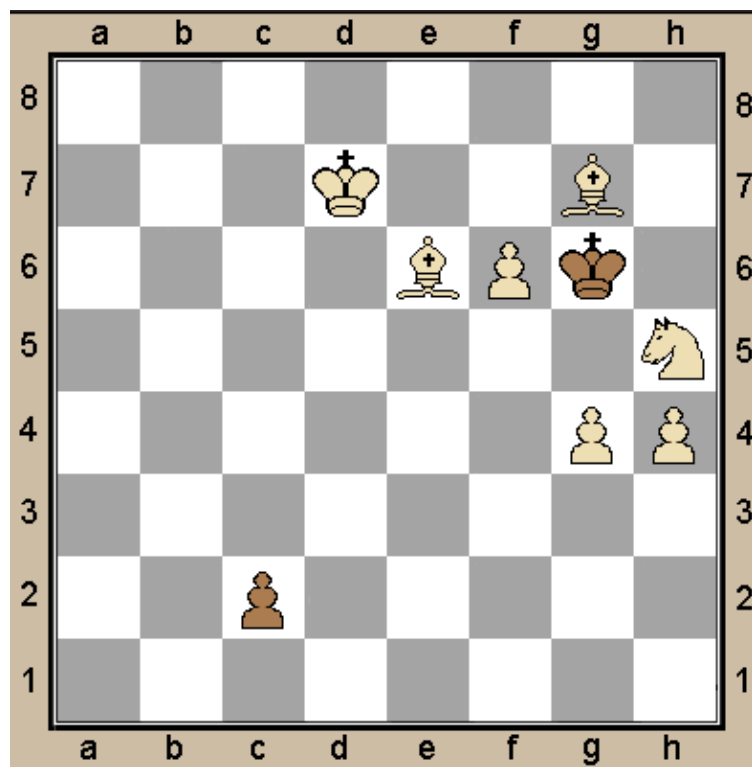
Melnie: K g1; Z f6

Uzdevums №50

Baltie: K d7; L e6; L g7; Z h5;
b. f6; g4; h4

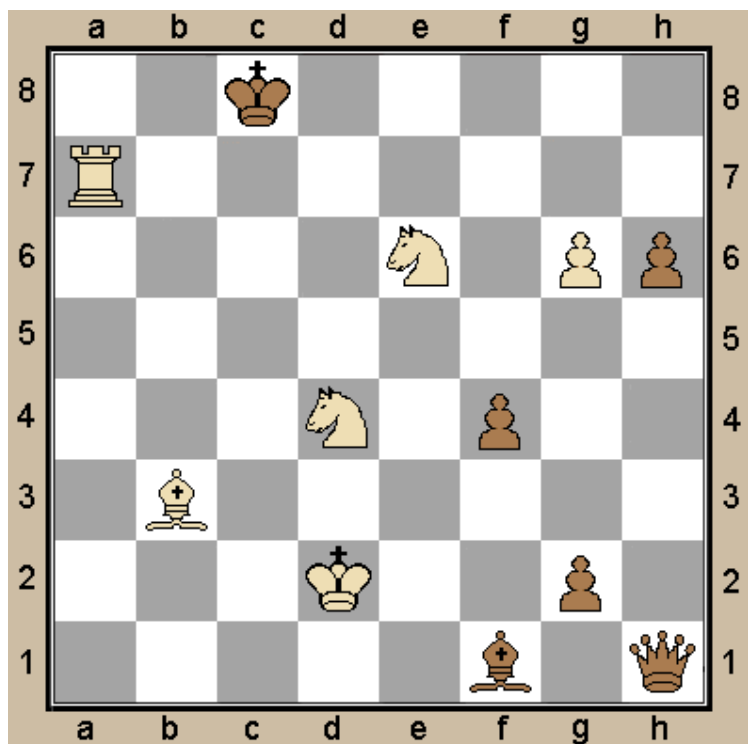
Melnie: K g6; b. c2

Uzdevums №51

Baltie: K d2; T a7; L b3; Z d4; Z e6;
b. g6

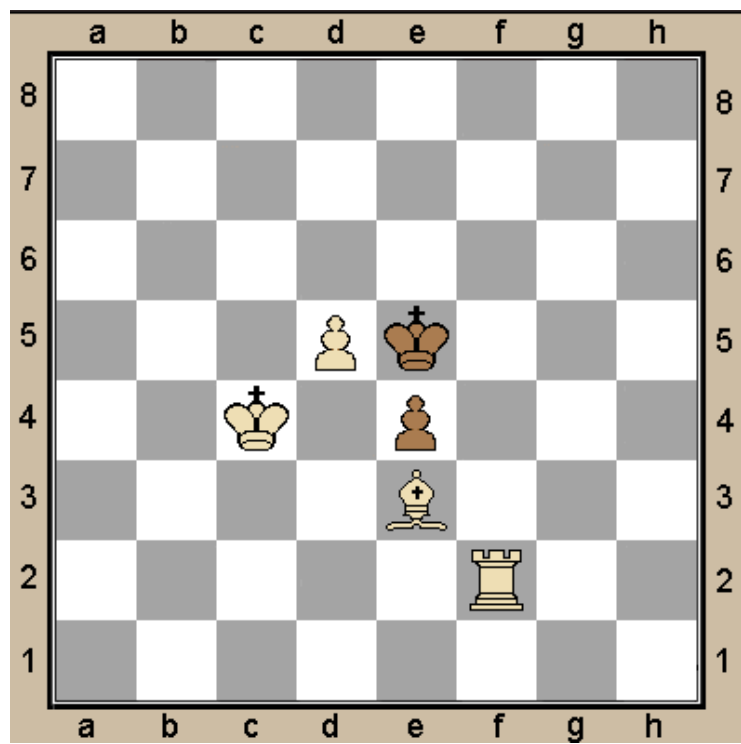
Melnie: K c8; D h1; L f1; b. f4; g2;
h6

Uzdevums №52

Baltie: K c4; T f2; L e3; b. d5

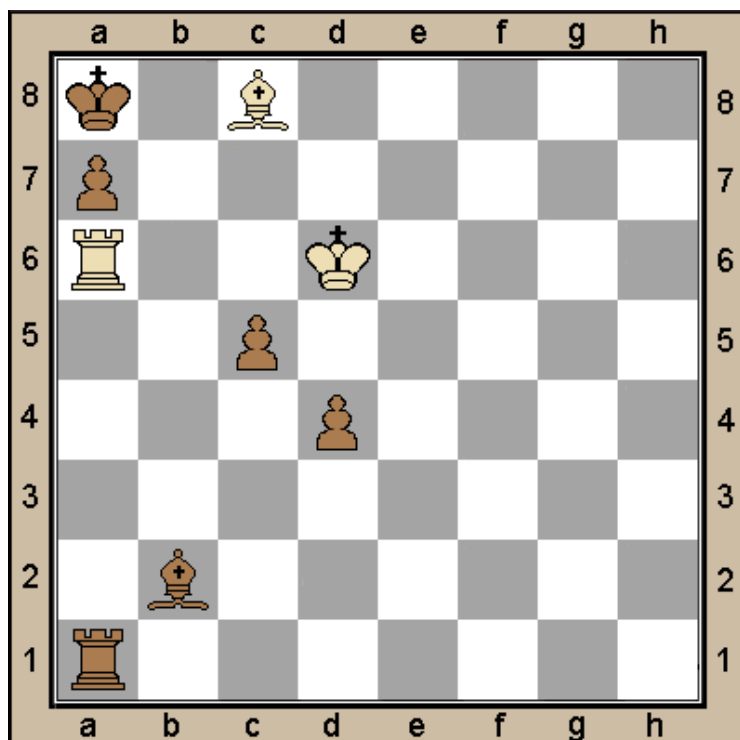
Melnie: K e5; b. e4

Uzdevums №53

Baltie: K d6; T a6; L c8

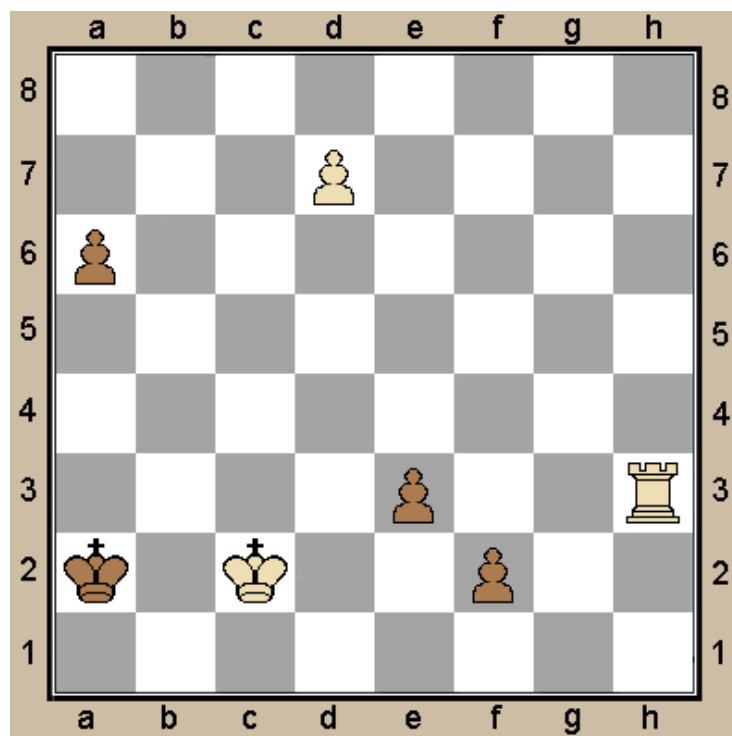
Melnie: K a8; T a1; L b2; b. a7; c5;
d4

Uzdevums №54

Baltie: K c2; T h3; b. d7

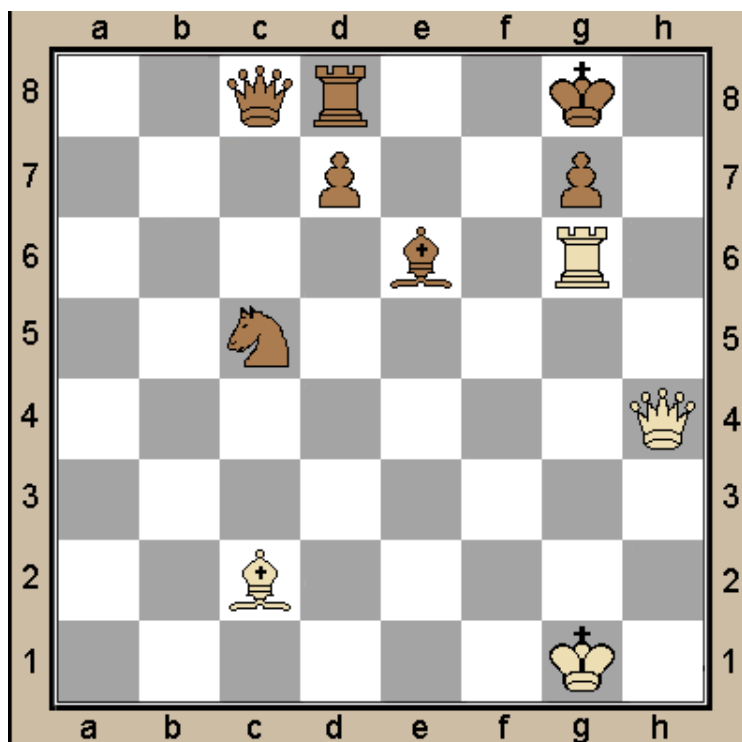
Melnie: K a2; b. a6; e3; f2

Uzdevums №55

Baltie: K g1; D h4; T g6; L c2

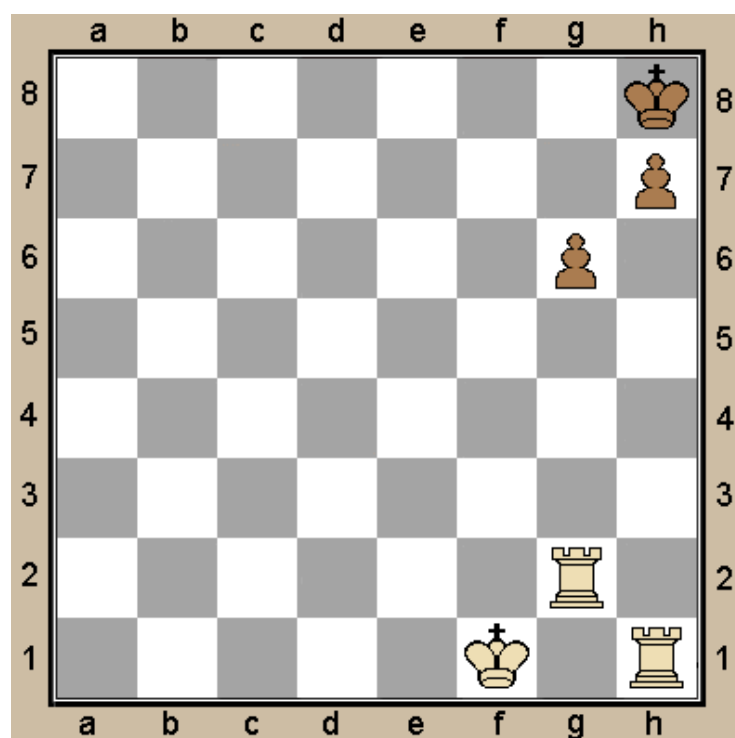
Melnie: K g8; D c8; T d8; L e6; Z c5;
b. d7; g7

Uzdevums №56

Baltie: K f1; T g2; T h1

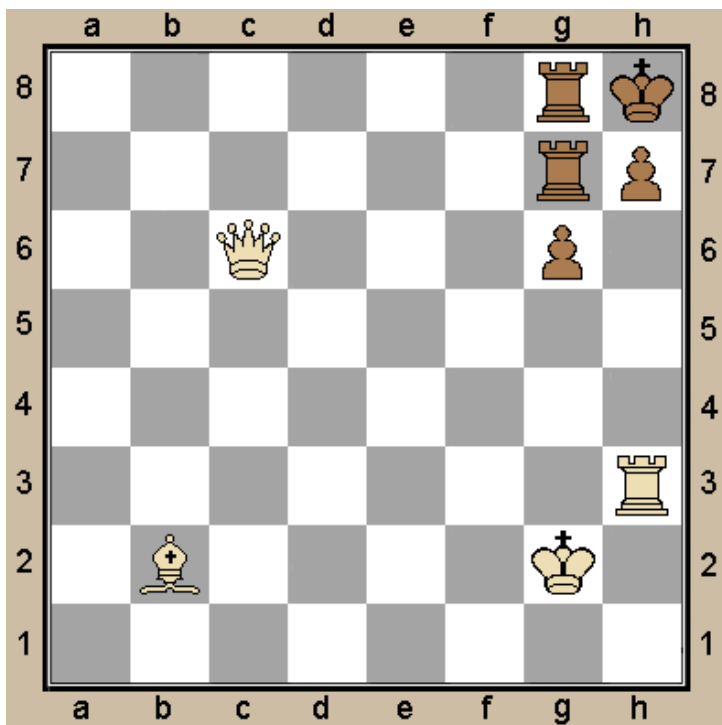
Melnie: K h8; b. g6; h7

Uzdevums №57

Baltie: K g2; D c6; T h3; L b2

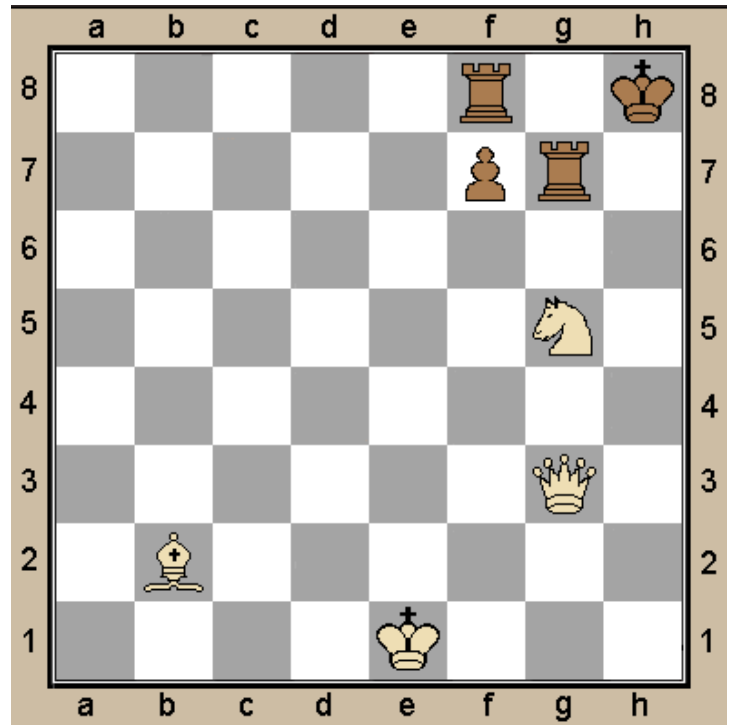
Melnie: K h8; T g7; T g8; b. g6; h7

Uzdevums №58

Baltie: K e1; D g3; L b2; Z g5

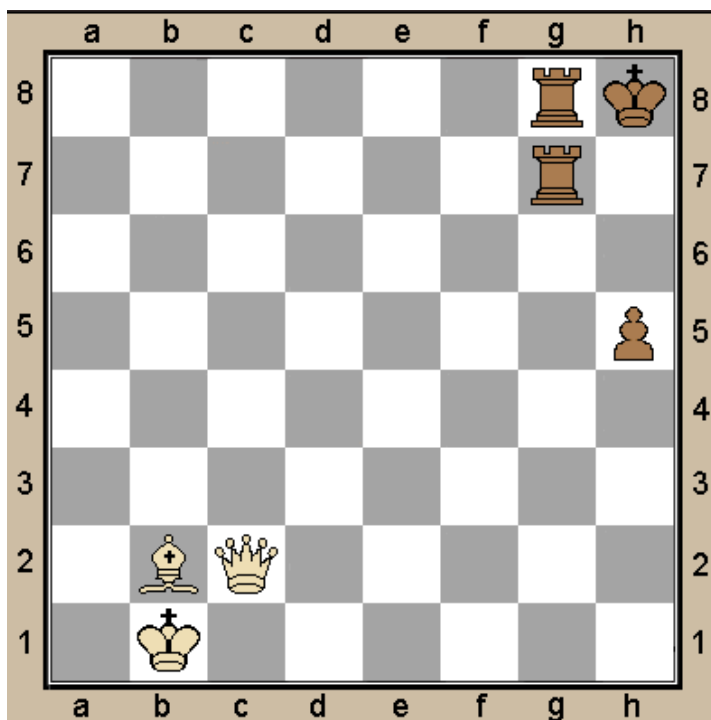
Melnie: K h8; T f8; T g7; b. f7

Uzdevums №59

Baltie: K b1; D c2; L b2

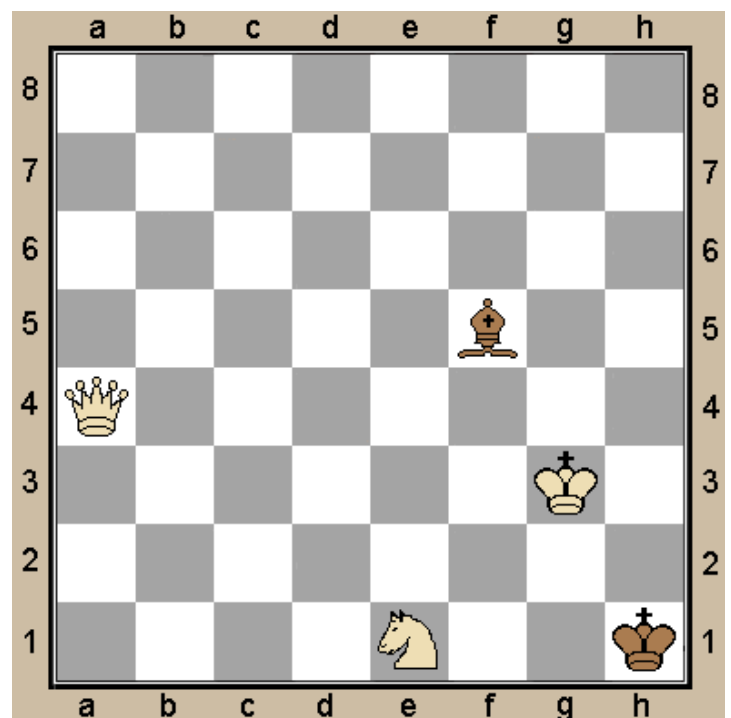
Melnie: K h8; T g7; T g8; b. h5

Uzdevums №60

Baltie: K g3; D a4; Z e1

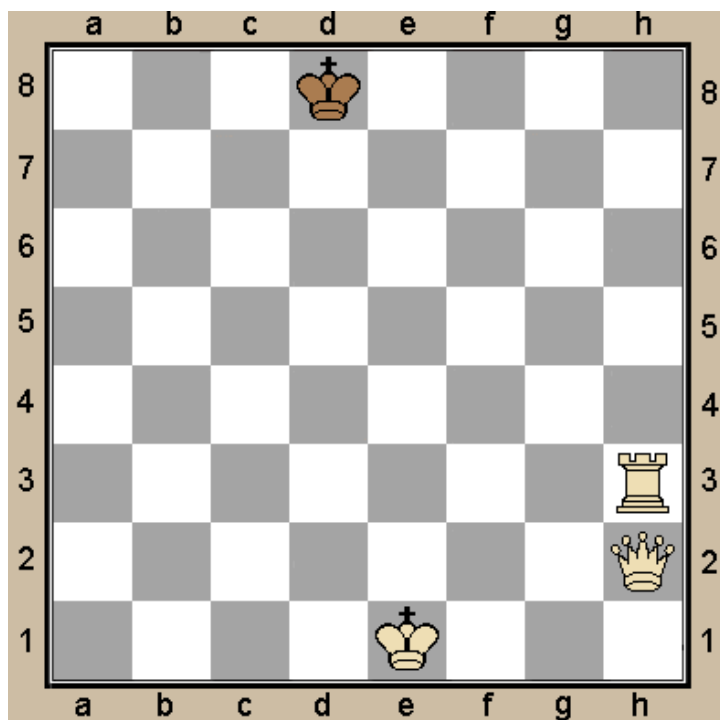
Melnie: K h1; L f5

Uzdevums №61

Baltie: K e1; D h2; T h3

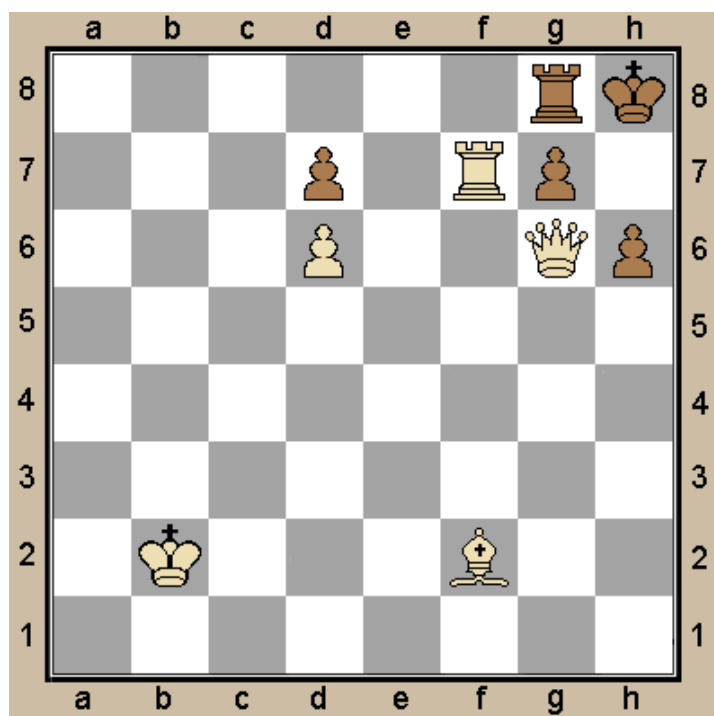
Melnie: K d8

Uzdevums №62

Baltie: K b2; D g6; T f7; L f2; b. d6

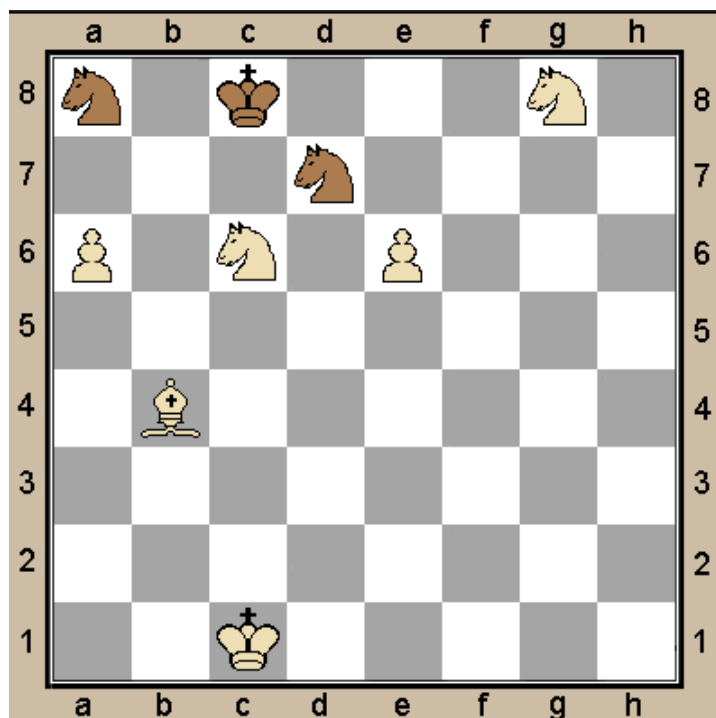
Melnie: K h8; T g8; b. d7; g7; h6

Uzdevums №63

Baltie: K c1; L b4; Z c6; Z g8;
b. a6; e6

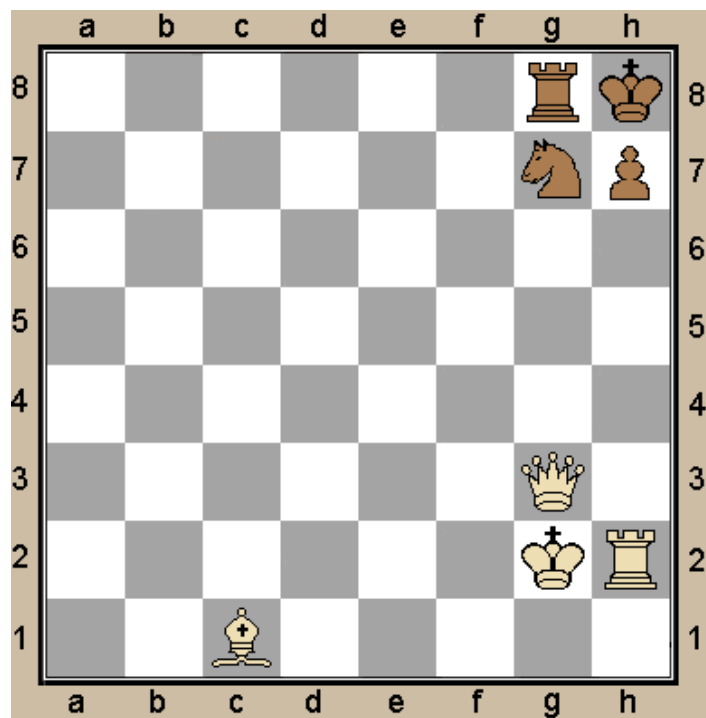
Melnie: K c8; Z a8; Z d7

Uzdevums №64

Baltie: K g2; D g3; T h2; L c1

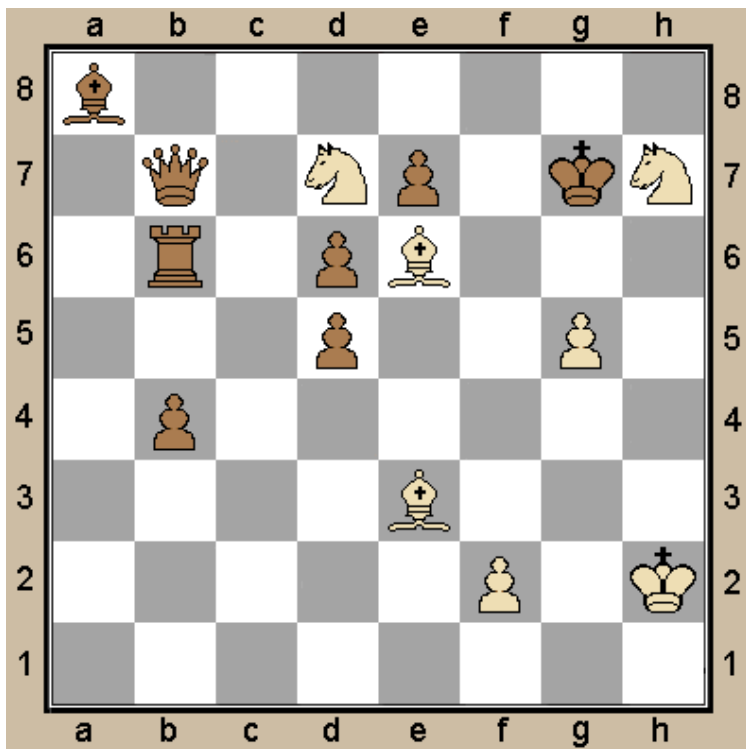
Melnie: K h8; T g8; Z g7; b. h7

Uzdevums №65

Baltie: K h2; L e3; L e6; Z d7;
Z h7; b. f2; g5

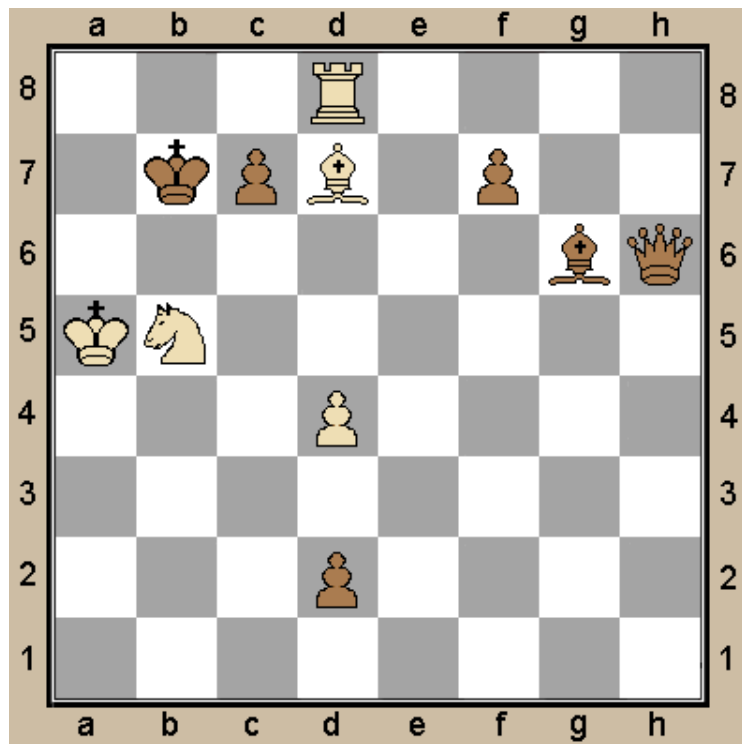
Melnie: K g7; D b7; T b6; L a8;
b. b4; d5; d6; e7

Uzdevums №66

Baltie: K a5; T d8; L d7; Z b5; b. d4

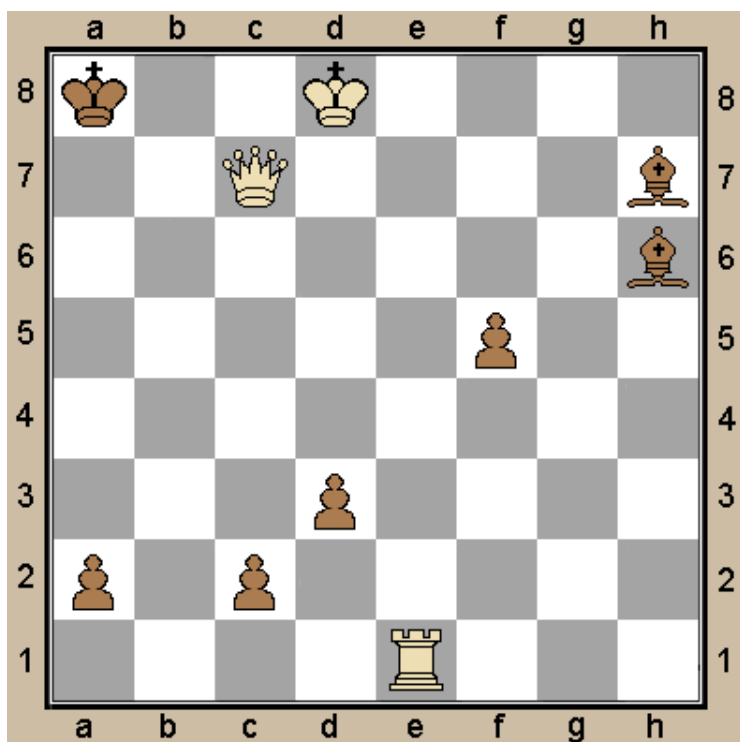
Melnie: K b7; D h6; L g6; b. c7; d2; f7

Uzdevums №67

Baltie: K d8; D c7; T e1

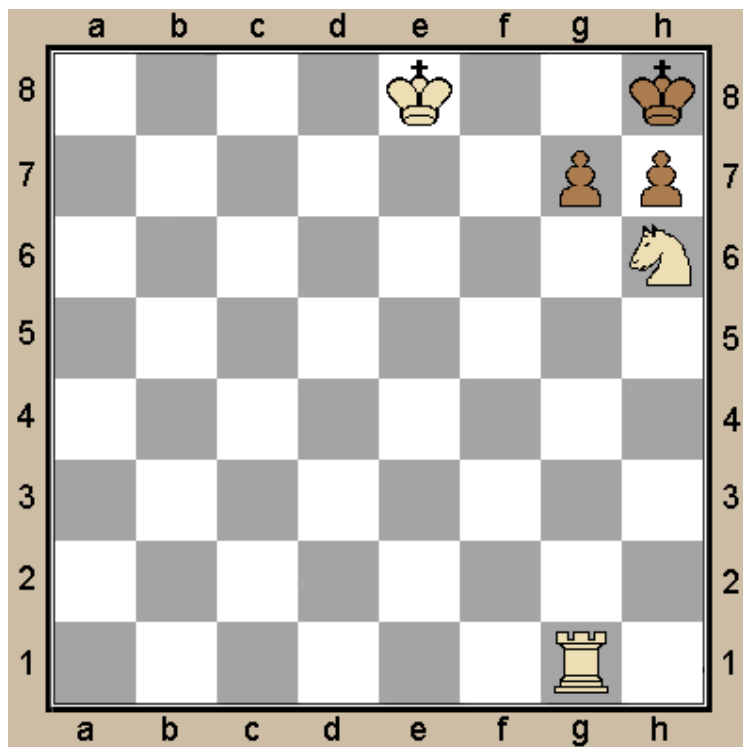
Melnie: K a8; L h6; L h7; b. a2; c2;
d3; f5

Uzdevums №68

Baltie: K e8; T g1; Z h6

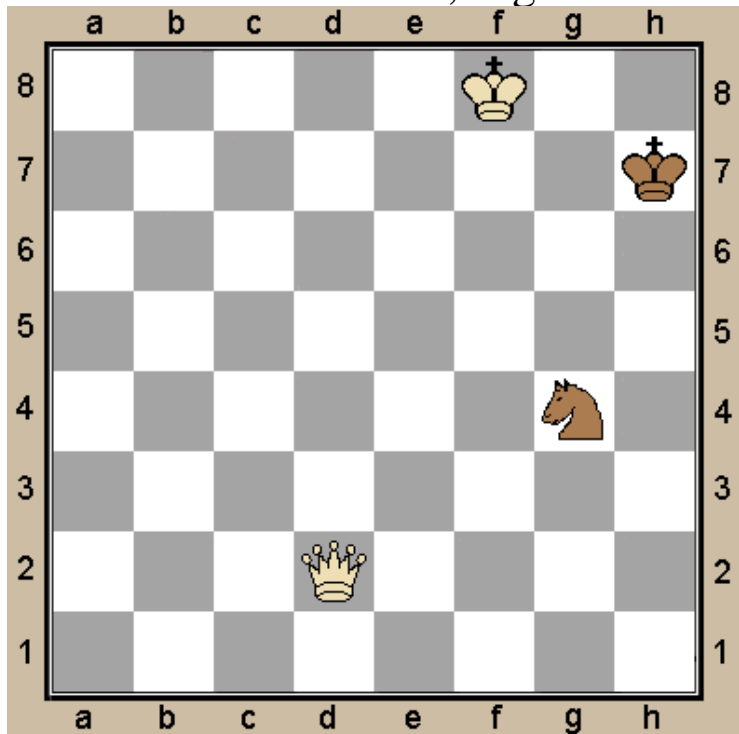
Melnie: K h8; b. g7; h7

Uzdevums №69

Baltie: K f8; D d2

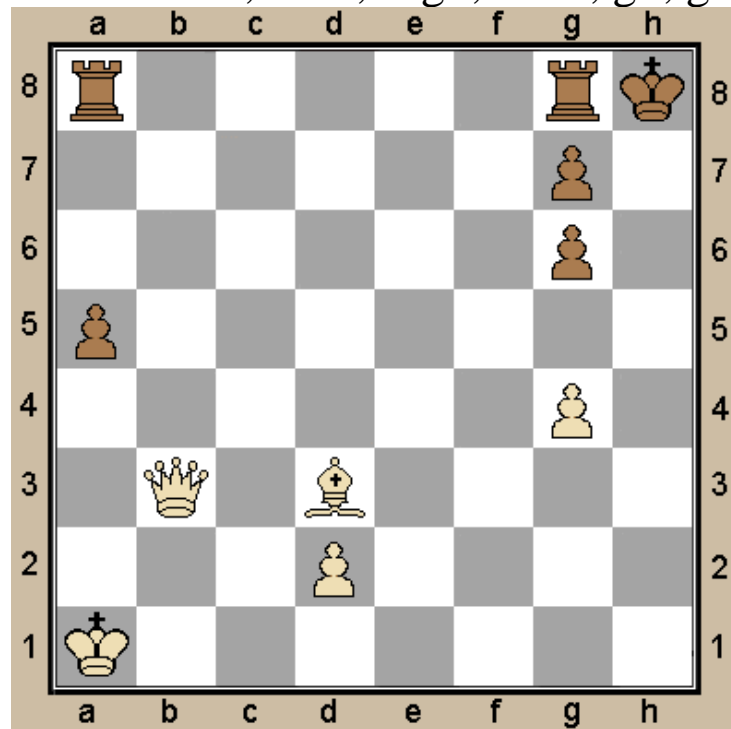
Melnie: K h7; Z g4

Uzdevums №70

Baltie: K a1; D b3; L d3; b. d2; g4

Melnie: K h8; T a8; T g8; b. a5; g6; g7

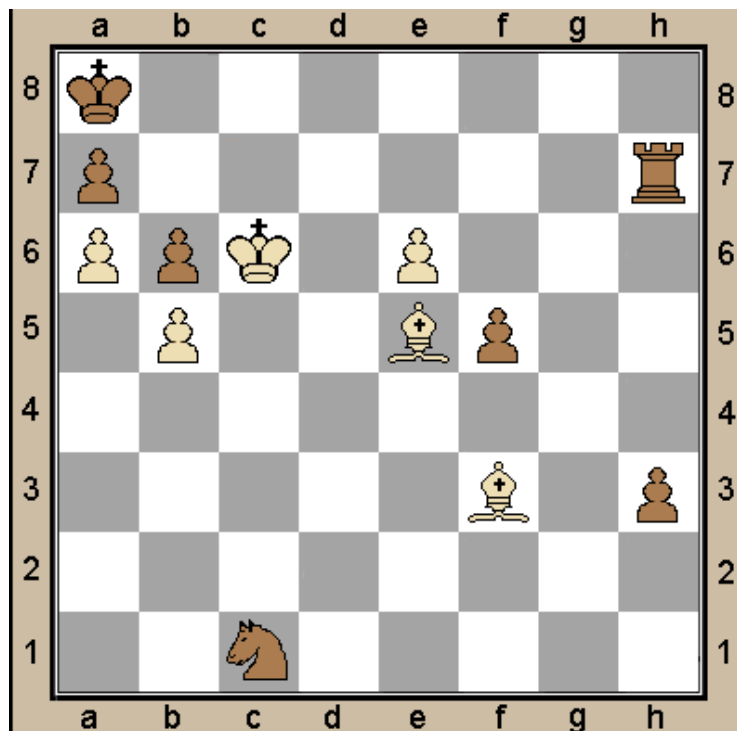
Uzdevums №71

Baltie: K c6; L e5; L f3;

b. a6; b5; e6

Melnie: K a8; T h7; Z c1;

b. a7; b6; f5; h3

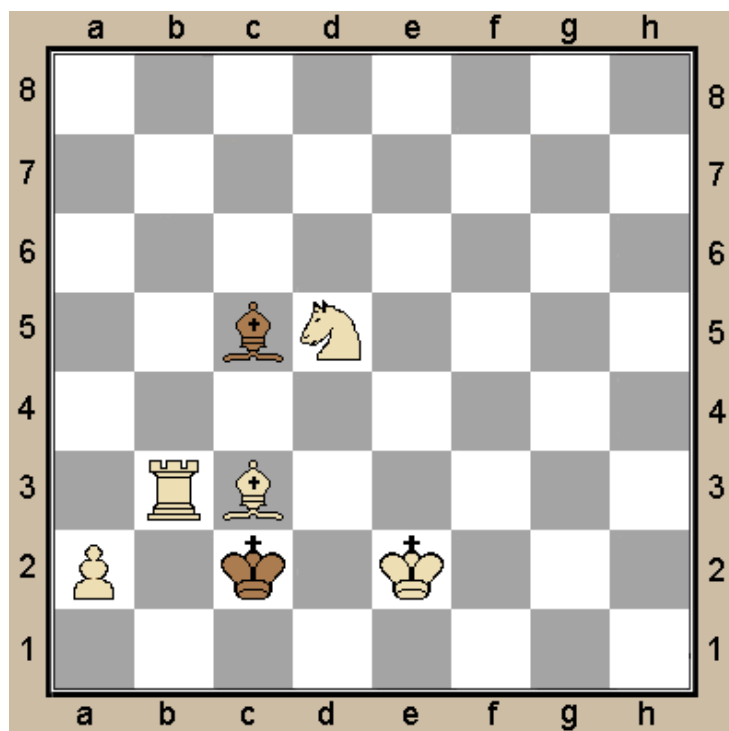

Uzdevums №72

Baltie: K e2; T b3; L c3;

Z d5; b. a2

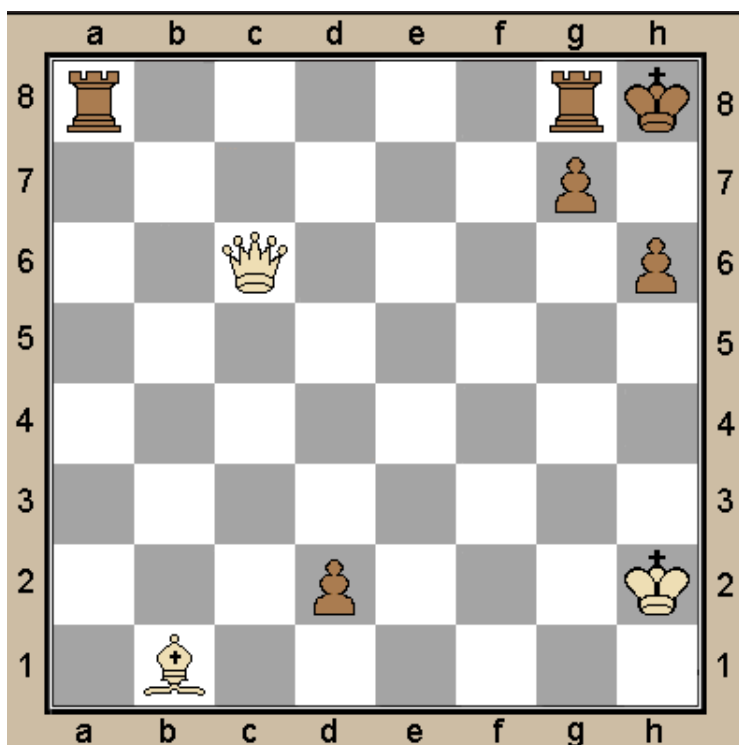
Melnie: K c2; L c5

Uzdevums №73

Baltie: K h2; D c6; L b1

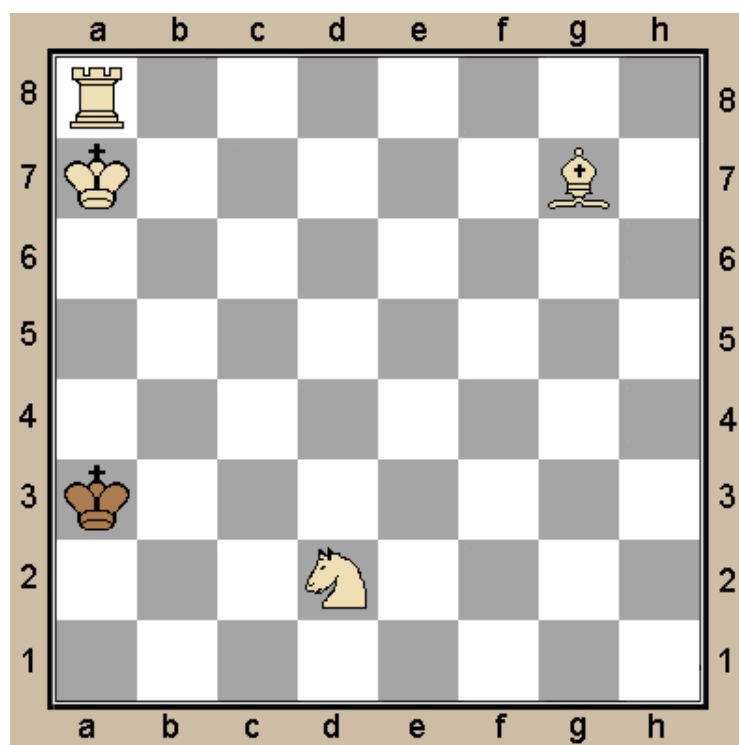
Melnie: K h8; T a8; T g8; b. d2;
g7; h6

Uzdevums №74

Baltie: K a7; T a8; L g7; Z d2

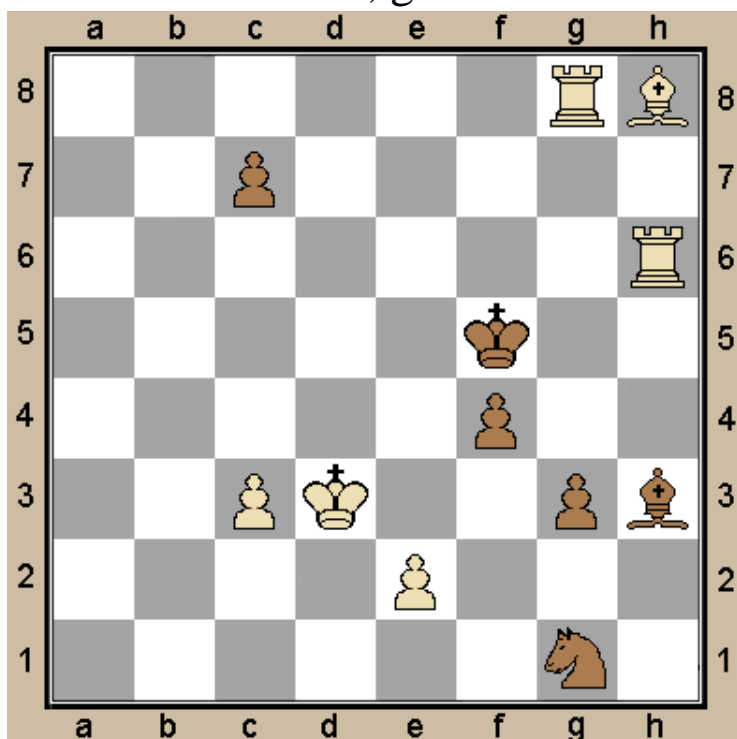
Melnie: K a3

Uzdevums №75

Baltie: K d3; T g8; T h6; L h8;
b. c3; e2

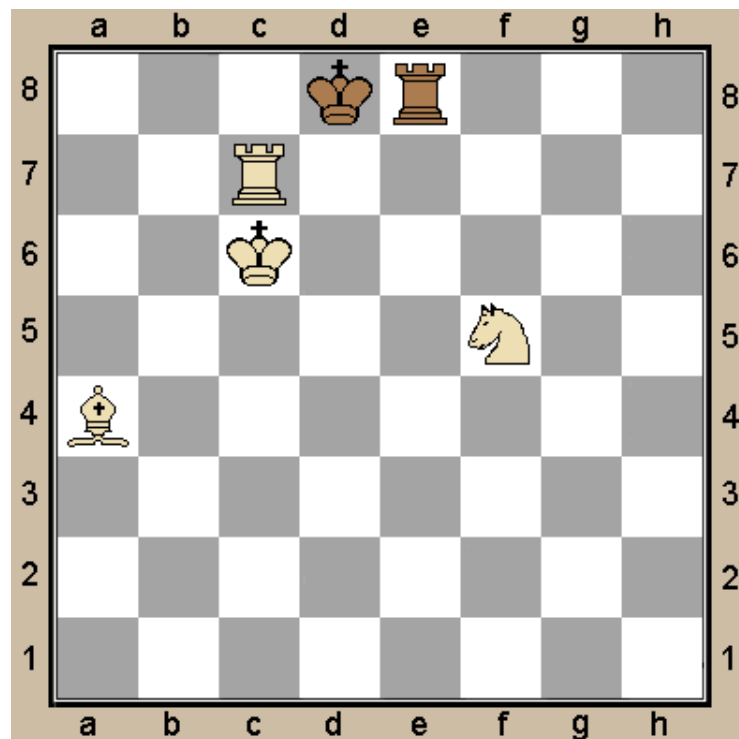
Melnie: K f5; L h3; Z g1; b. c7;
f4; g3

Uzdevums №76

Baltie: K c6; T c7; L a4; Z f5

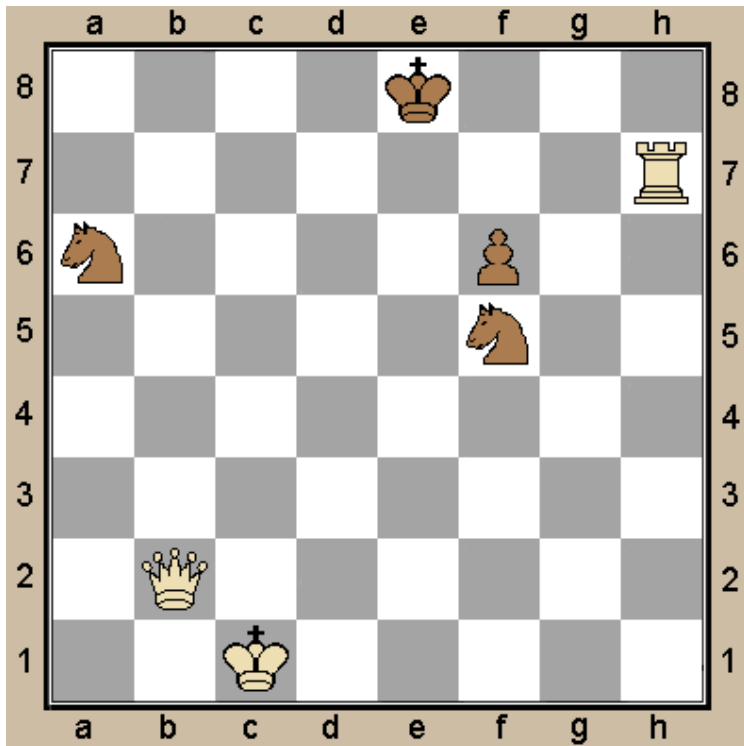
Melnie: K d8; T e8

Uzdevums №77

Baltie: K c1; D b2; T h7

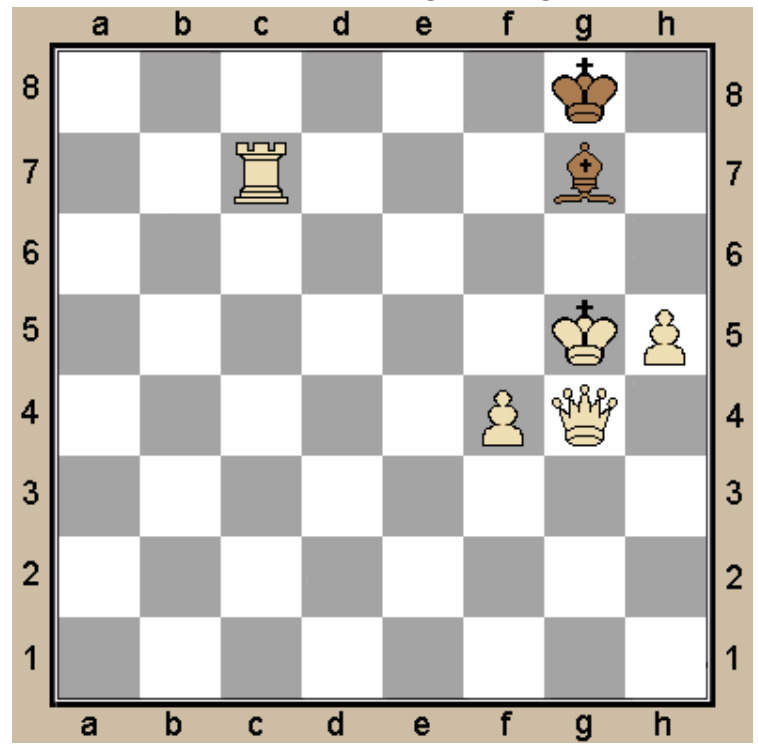
Melnie: K e8; Z a6; Z f5; b. f6

Uzdevums №78

Baltie: K g5; D g4; T c7; b. f4; h5

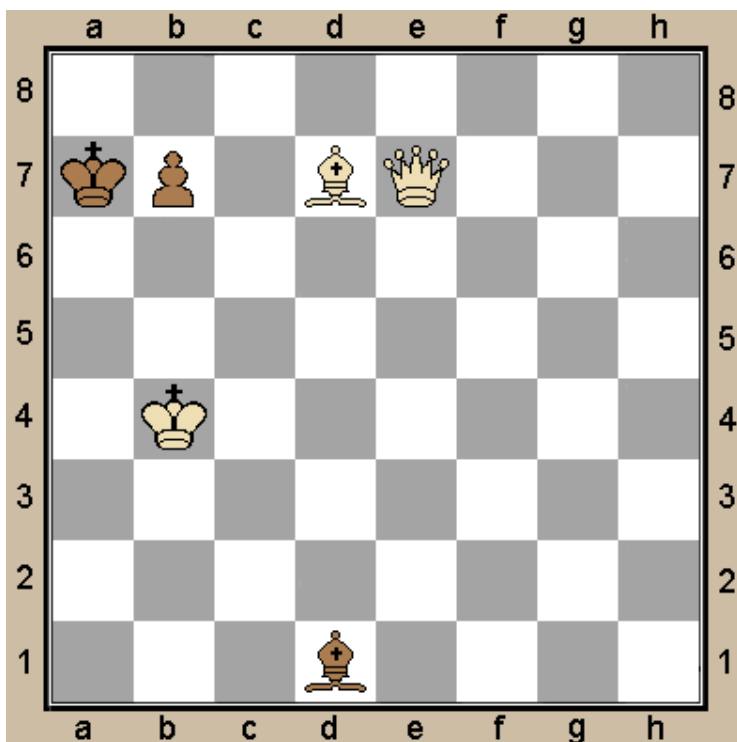
Melnie: K g8; L g7

Uzdevums №79

Baltie: K b4; D e7; L d7

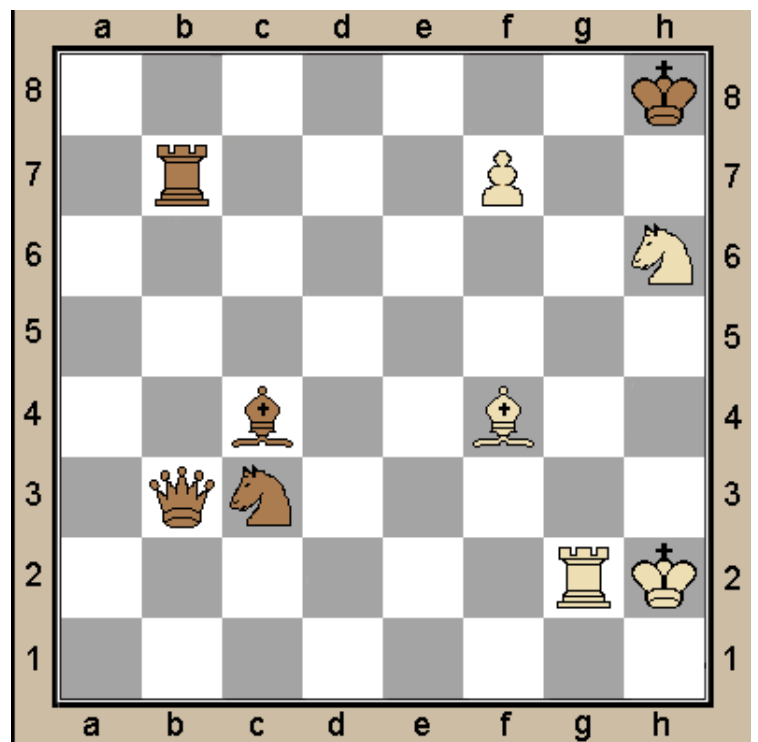
Melnie: K a7; L d1; b. b7

Uzdevums №80

Baltie: K h2; T g2; L f4; Z h6; b. f7

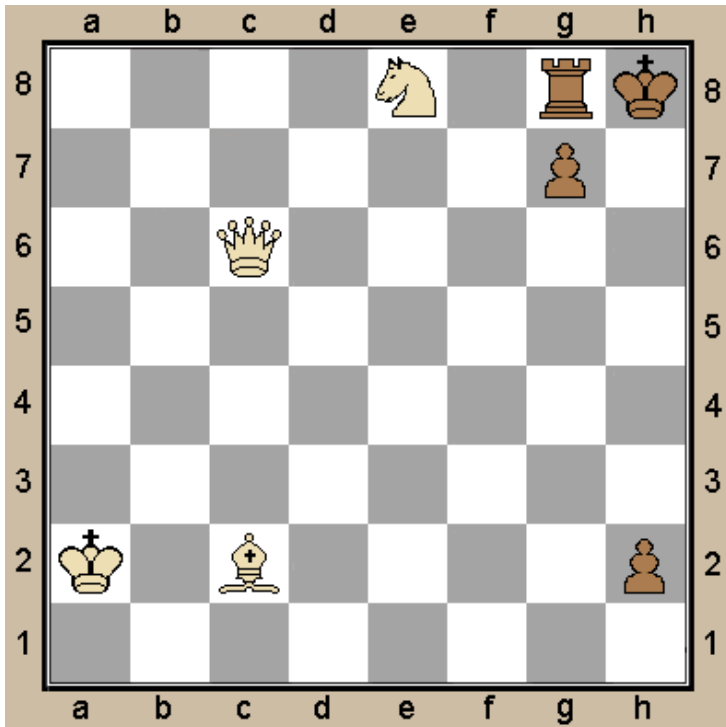
Melnie: K h8; D b3; T b7; L c4; Z c3

Uzdevums №81

Baltie: K a2; D c6; L c2; Z e8

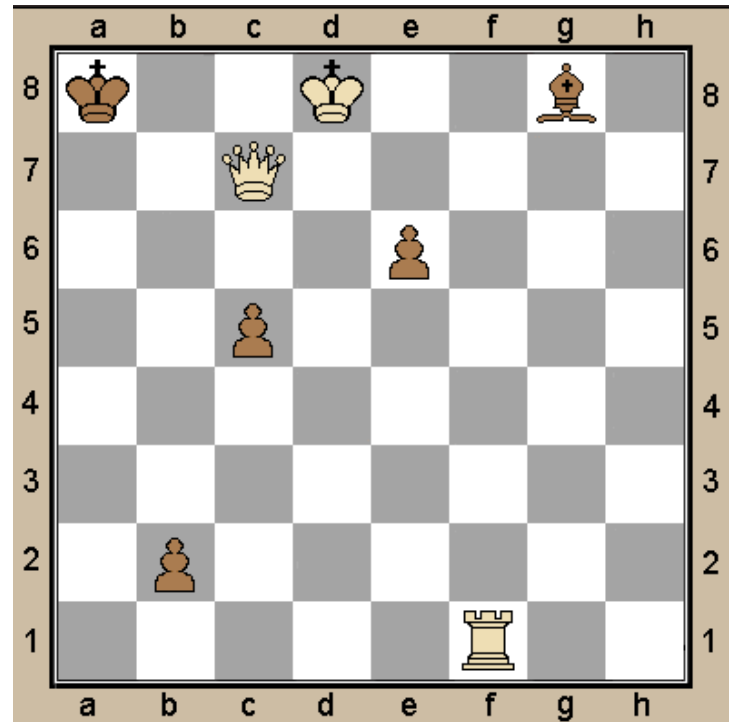
Melnie: K h8; T g8; b. g7; h2

Uzdevums №82

Baltie: K d8; D c7; T f1

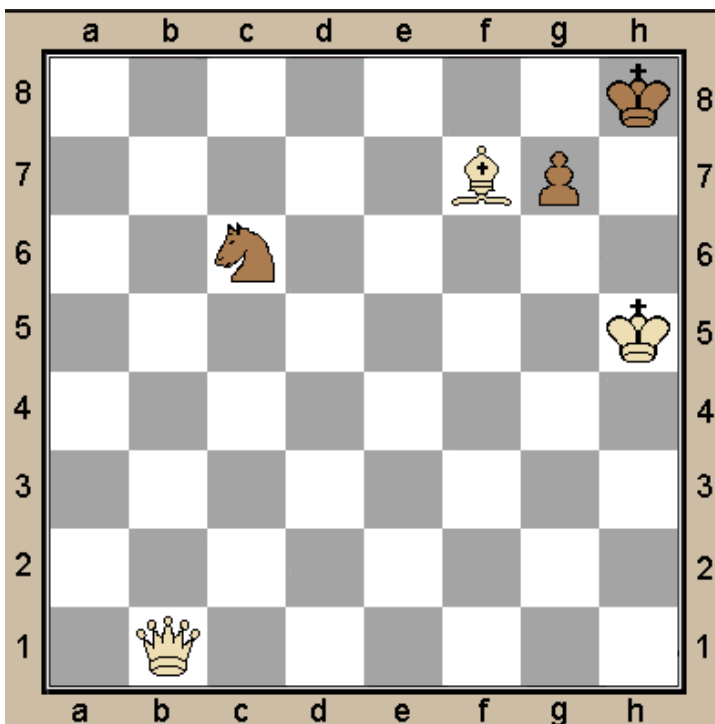
Melnie: K a8; L g8; b. b2; c5; e6

Uzdevums №83

Baltie: K h5; D b1; L f7

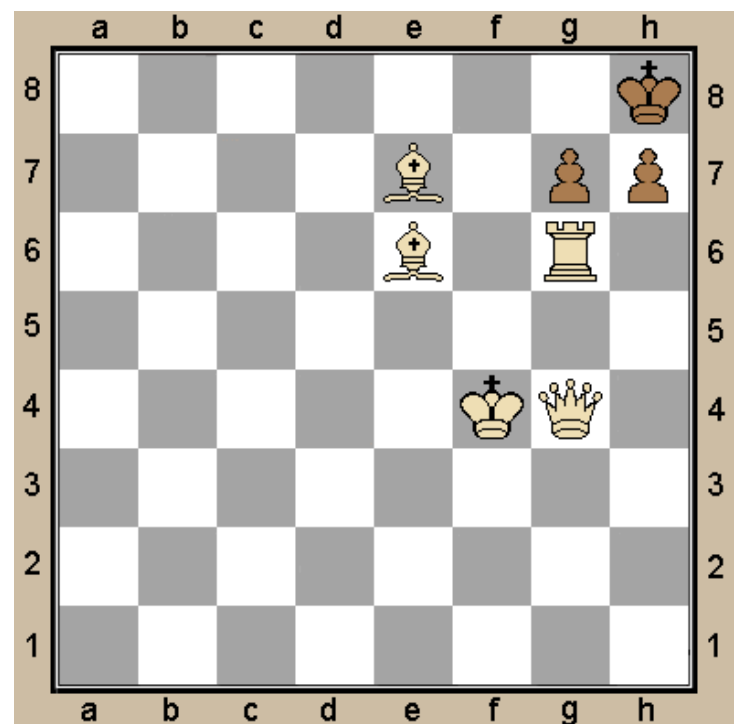
Melnie: K h8; Z c6; b. g7

Uzdevums №84

Baltie: K f4; D g4; T g6; L e6;
L e7

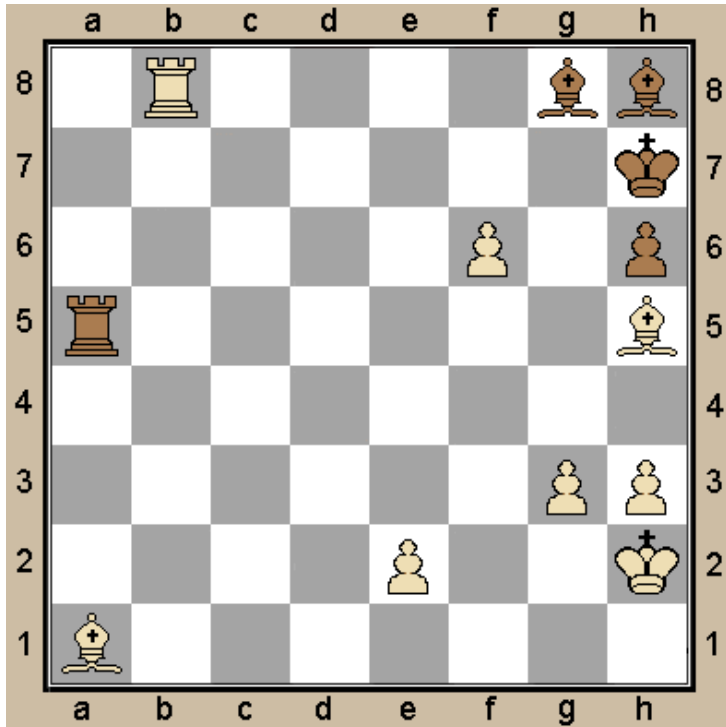
Melnie: K h8; b. g7; h7

Uzdevums №85

Baltie: K h2; T b8; L a1; L h5;
b. e2; f6; g3; h3

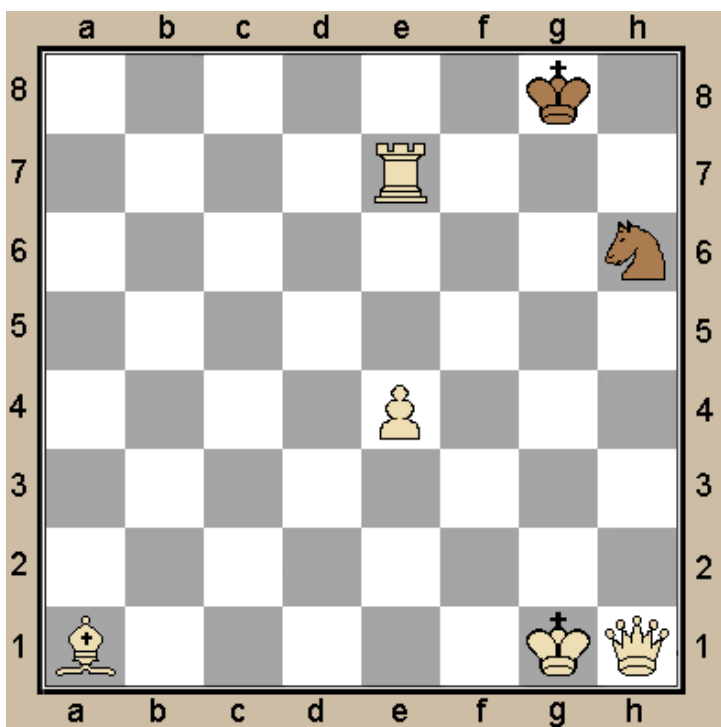
Melnie: K h7; T a5; L g8; L h8;
b. h6

Uzdevums №87

Baltie: K g1; D h1; T e7; L a1;
b. e4

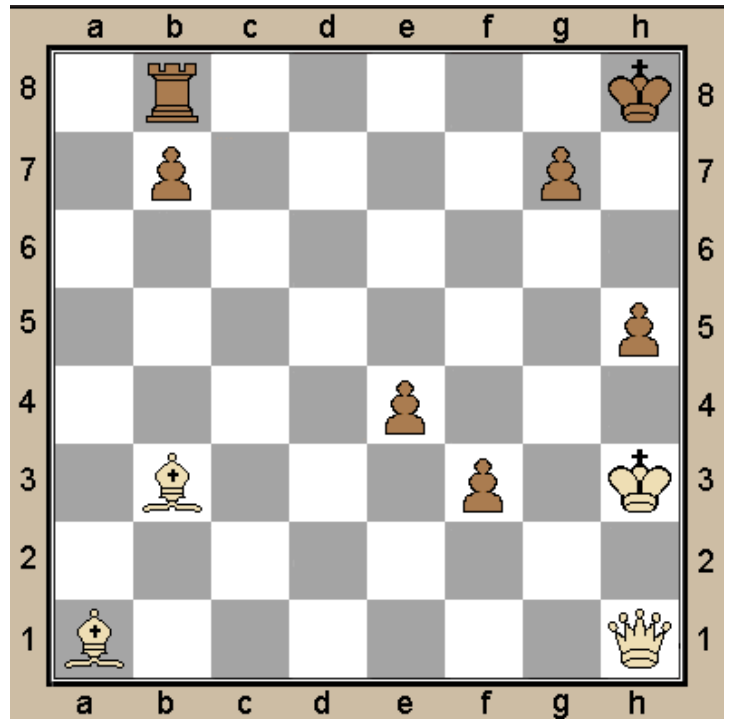
Melnie: K g8; Z h6

Uzdevums №86

Baltie: K h3; D h1; L a1; L b3

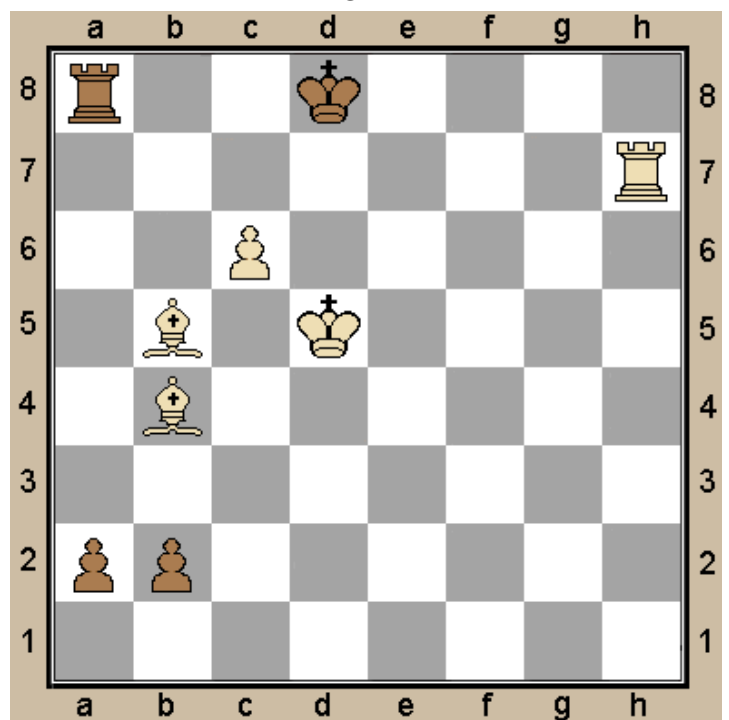
Melnie: K h8; T b8; b. b7; e4;
f3; g7; h5

Uzdevums №88

Baltie: K d5; T h7; L b4;
L b5; b. c6

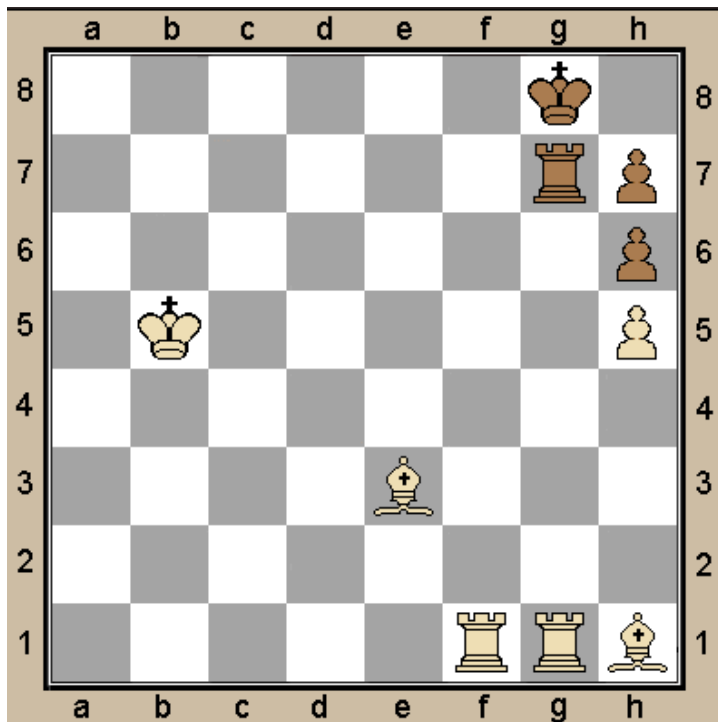
Melnie: K d8; T a8; b. a2;
b2

Uzdevums №89

Baltie: K b5; T f1; T g1; L e3;
L h1; b. h5

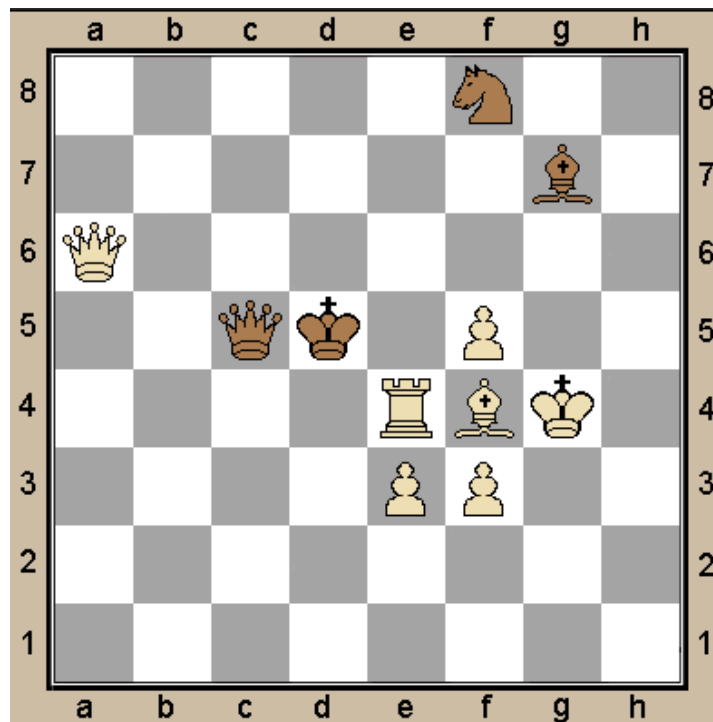
Melnie: K g8; T g7; b. h6; h7

Uzdevums №90

Baltie: K g4; D a6; T e4; L f4;
b. e3; f3; f5

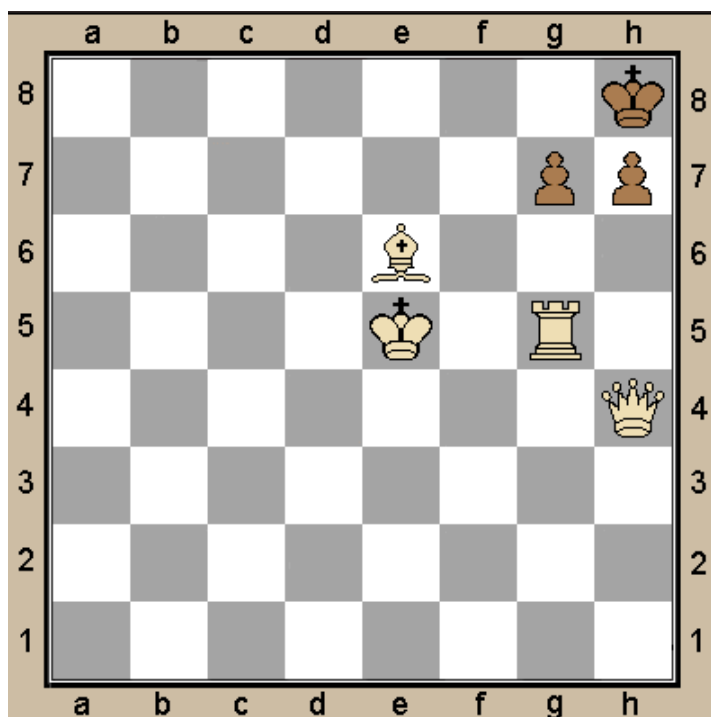
Melnie: K d5; D c5; L g7; Z f8

Uzdevums №91

Baltie: K e5; D h4; T g5; L e6

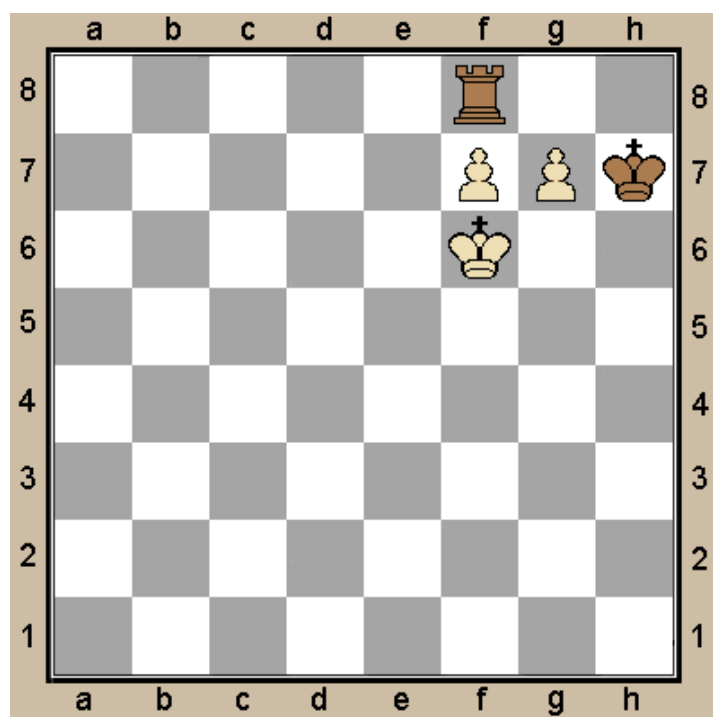
Melnie: K h8; b. g7; h7

Uzdevums №92

Baltie: K f6; b. f7; g7

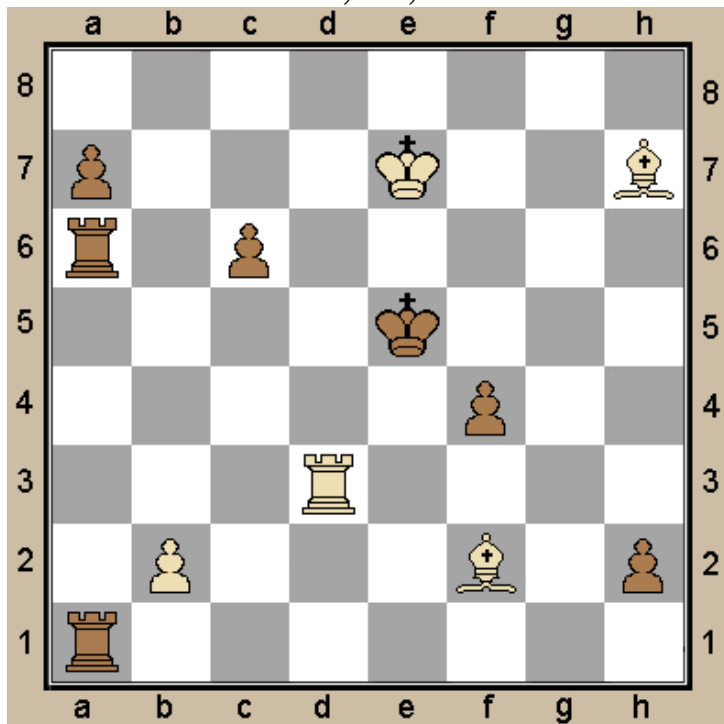
Melnie: K h7; T f8

Uzdevums №93

Baltie: K e7; T d3; L f2; L h7;
b. b2

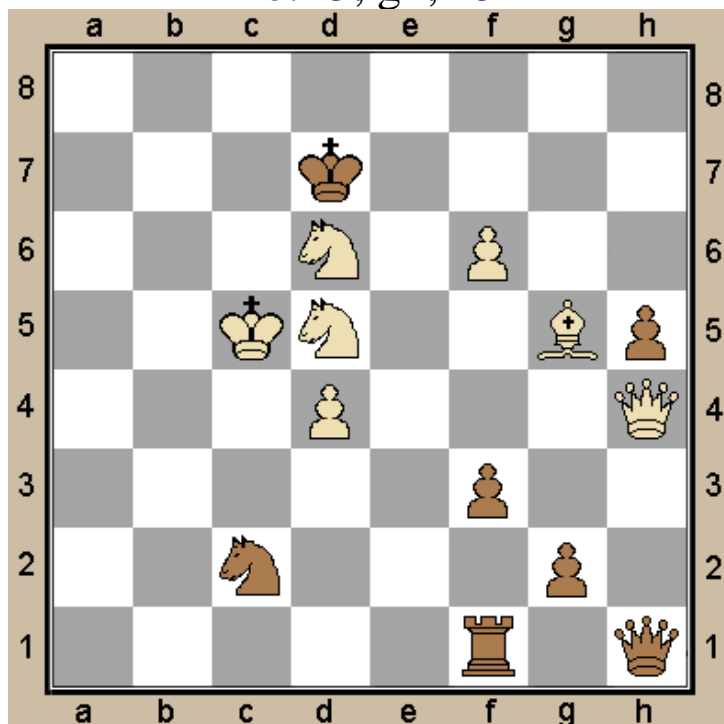
Melnie: K e5; T a1; T a6; b. a7;
c6; f4; h2

Uzdevums №95

Baltie: K c5; D h4; L g5; Z d5;
Z d6; b. d4; f6

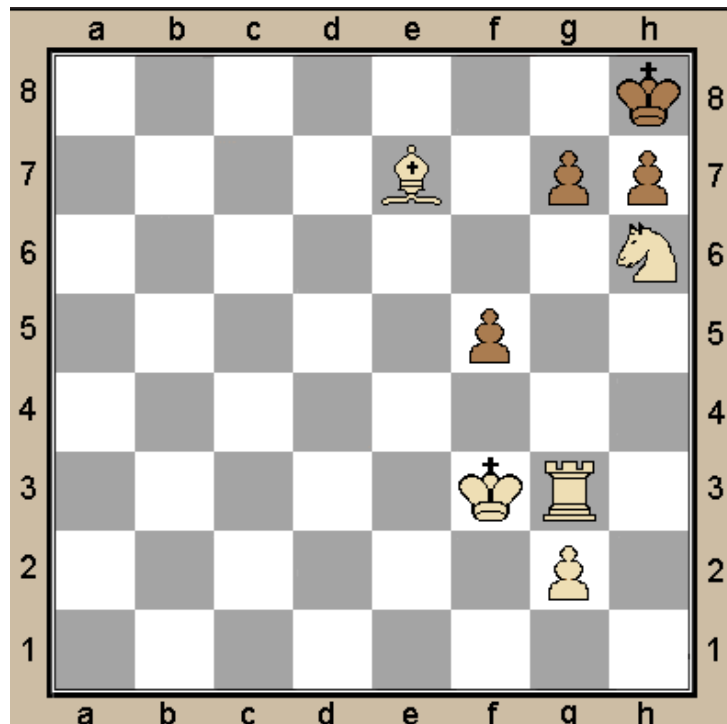
Melnie: K d7; D h1; T f1; Z c2;
b. f3; g2; h5

Uzdevums №94

Baltie: K f3; T g3; L e7; Z h6;
b. g2

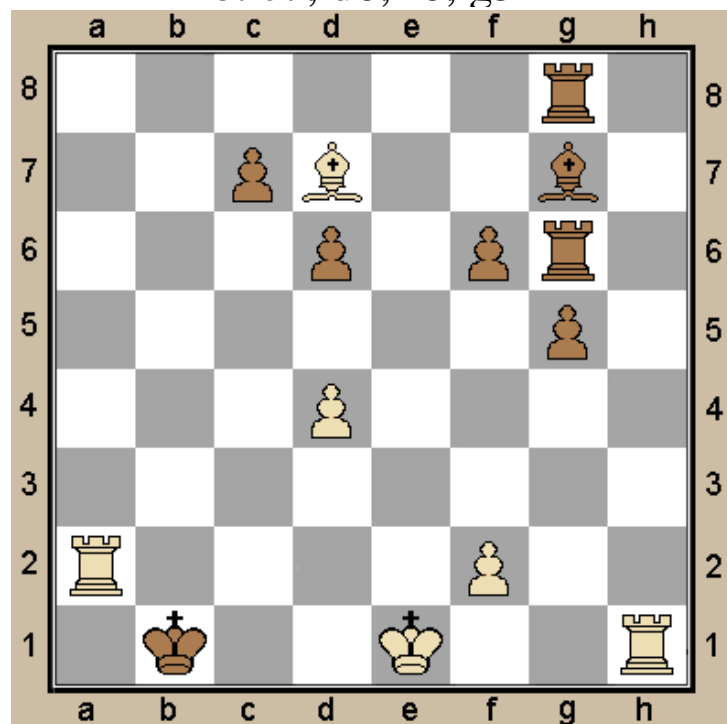
Melnie: K h8; b. f5; g7; h7

Uzdevums №96

Baltie: K e1; T a2; T h1; L d7;
b. d4; f2

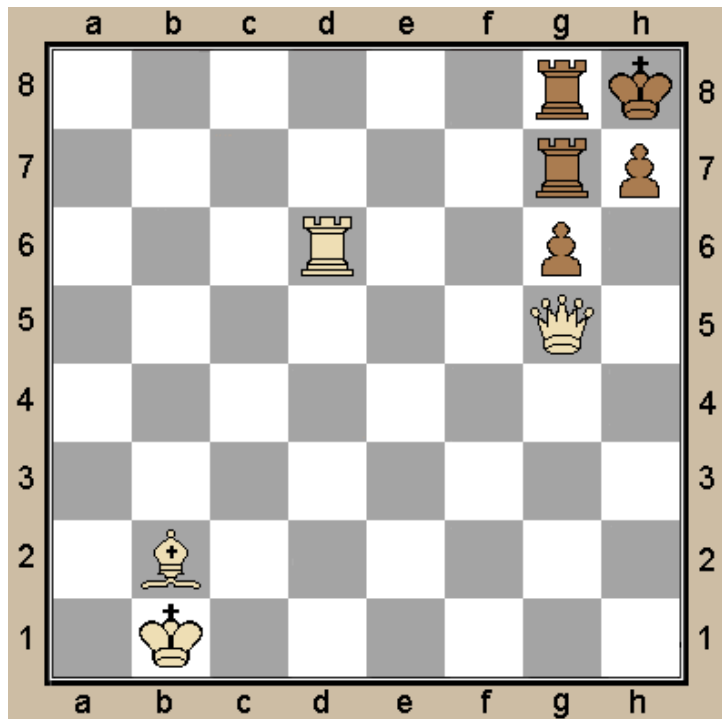
Melnie: K b1; T g6; T g8; L g7;
b. c7; d6; f6; g5

Uzdevums №97

Baltie: K b1; D g5; T d6; L b2

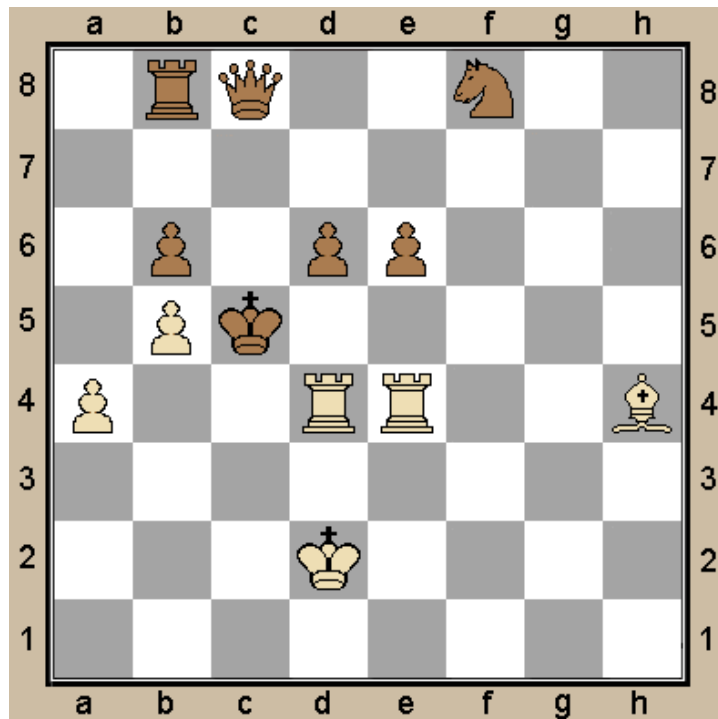
Melnie: K h8; T g7; T g8; b. g6;
h7

Uzdevums №98

Baltie: K d2; T d4; T e4; L h4;
b. a4; b5

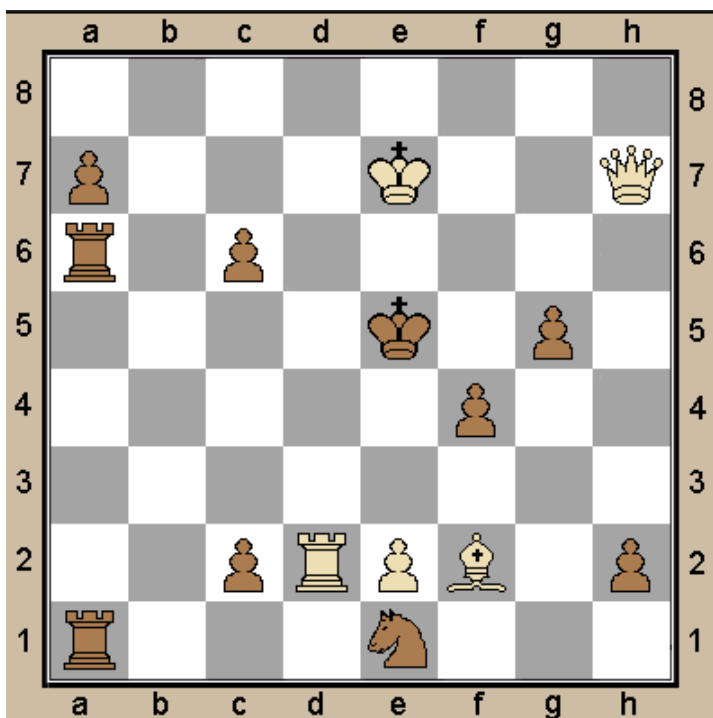
Melnie: K c5; D c8; T b8; Z f8;
b. b6; d6; e6

Uzdevums №99

Baltie: K e7; D h7; T d2; L f2;
b. e2

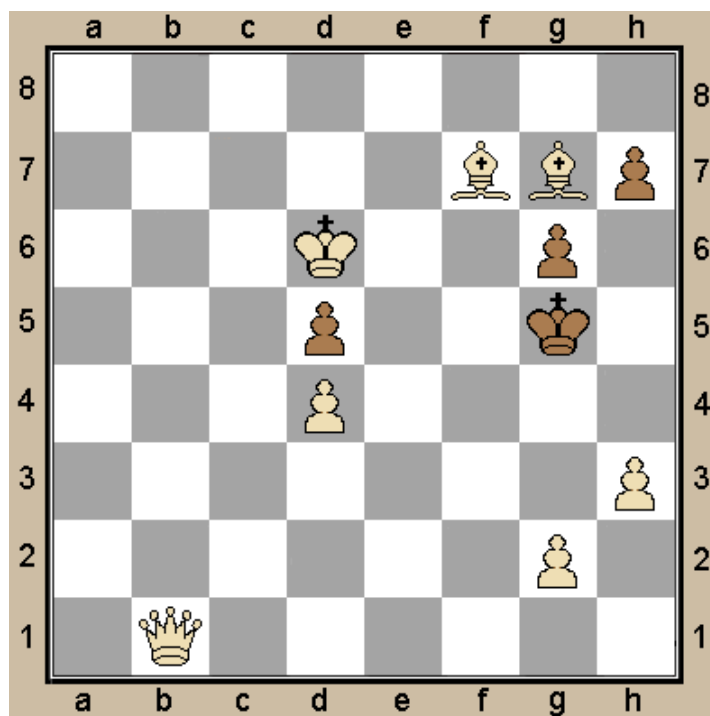
Melnie: K e5; T a1; T a6; Z e1;
b. a7; c2; c6; f4; g5; h2

Uzdevums №100

Baltie: K d6; D b1; L f7; L g7; b. d4;
g2; h3

Melnie: K g5; b. d5; g6; h7

Atbildes uz 50 uzdevumiem

Uzdevums Nr. 1.

1. L h6; K g8.
2. T f8 x.

Uzdevums Nr. 2.

1. D g7; K d8.
2. D d7 x.

Uzdevums Nr. 3.

1. T e2; K g8.
2. T e8 x.

Uzdevums Nr. 4.

1. D h6; K h8.
2. D f8 x.

Uzdevums Nr. 5.

1. K e3; K e5.
2. D g5 x.

Uzdevums Nr. 6.

1. T a7; K d8.
2. D b8 x vai D h8 x.

Uzdevums Nr. 7.

1. D d5; K c7 vai cits gājiens.
2. T c6 x.

Uzdevums Nr. 8.

1. Z c6; h1 D.
2. L g4 x.

Uzdevums Nr. 9.

1. Z a6; Z c5 vai cits gājiens.
2. T c7 x.

Uzdevums Nr. 10.

1. L e5; d4.
2. L f3 x.

Uzdevums Nr. 11.

1. L a6; K b8 vai cits gājiens.
2. D: b7 x.

Uzdevums Nr. 12.

1. L a6; K b8 vai cits gājiens.
2. T e8 x.

Uzdevums Nr. 13.

1. T f7; K e8.
2. T c8 x.

Uzdevums Nr. 14.

1. T g5; g6 vai gh.
2. L b2 x.

Uzdevums Nr. 15.

1. L b5; L h7 vai cits gājiens.
2. c4 x.

Uzdevums Nr. 16.

1. K f7; K: h7.
2. T h5 x.

Uzdevums Nr. 17.

1. T g²; K: h⁴.
2. T h² x vai T h⁸ x.

Uzdevums Nr. 19.

1. T c⁸; D: c⁸.
2. D e⁷ x.

Uzdevums Nr. 21.

1. T f⁶; K h⁸.
2. T h⁶ x.

Uzdevums Nr. 23.

1. b⁴; K c⁴.
2. L a² x.

Uzdevums Nr. 25.

1. f⁴; K e⁴ vai K e³.
2. D e⁵ x.

Uzdevums Nr. 27.

1. T d³; K f⁸.
2. T d⁸ x.

Uzdevums Nr. 29.

1. T h⁵; L e⁶.
2. e⁴ x.

Uzdevums Nr. 31.

1. T f³; K e⁴.
2. D d³ x.

Uzdevums Nr. 18.

1. d⁶; Z: g⁵ vai cits gājiens.
2. L c³ x.

Uzdevums Nr. 20.

1. Z f⁶; K c⁸.
2. T a⁸ x.

Uzdevums Nr. 22.

1. L e²; K h⁷.
2. T h¹ x.

Uzdevums Nr. 24.

1. K c⁶; e⁵.
2. D f⁷ x.

Uzdevums Nr. 26.

1. d⁶; T e⁶ vai cits gājiens.
2. T a⁸ x.

Uzdevums Nr. 28.

1. L f⁵; K e⁵.
2. T c⁵ x.

Uzdevums Nr. 30.

1. T a⁸; K g⁸.
2. L: g⁶ x.

Uzdevums Nr. 32.

1. d⁴; K h⁴.
2. T h⁶ x.

Uzdevums Nr. 33.

1. Z d2; K a2 vai K a4.
2. T a6 x.

Uzdevums Nr. 35.

1. Z d5; K d8.
2. T f8 x.

Uzdevums Nr. 37.

1. T e6; K g8.
2. T e8 x.

Uzdevums Nr. 39.

1. Z h5; g6 vai cits gājiens.
2. D b8 x.

Uzdevums Nr. 41.

1. K d7; e1 D.
2. c4 x.

Uzdevums Nr. 43.

1. L e7; T e3 vai cits gājiens.
2. L f6 x.

Uzdevums Nr. 45.

1. h6; g5.
2. T a8 x.

Uzdevums Nr. 47.

1. L e4; K d4.
2. L g7 x.

Uzdevums Nr. 34.

1. c4; K d4.
2. L g7 x.

Uzdevums Nr. 36.

1. T h6; T b8.
2. D: g7 x.

Uzdevums Nr. 38.

1. a6; K b8.
2. T d8 x.

Uzdevums Nr. 40.

1. K d3; L g6 vai cits gājiens.
2. e4 x.

Uzdevums Nr. 42.

1. g7; d1 D vai K d8.
2. g8 D x.

Uzdevums Nr. 44.

1. T h5; L a3 vai cits gājiens.
2. T: h6 x.

Uzdevums Nr. 46.

1. Z c6; K e8.
2. D e7 x.

Uzdevums Nr. 48.

1. D e1; T e8 vai cits gājiens.
2. D a5 x.

Uzdevums Nr. 49.

1. e4; Z: e4.

2. 0-0-0 x.

Uzdevums Nr. 50.

1. f7; c1 D vai K h7.

2. f8 Z x.